

1 Mayıs'ta işyeri komite ve konseyleri için ileri

1 Mayıs 1990, işçi sınıfının mücadelelerinin gelişmesine, gücünün açığa çıkmasına için kendisine güveninin artmasına, imden önemlisi de bu gücün bilinçli ve eriyerek mücadelenin sürekliliğini sağlayacak örgütsel güvencesini yaratmasına etmelidir. Bu ise işyeri komite ve konseylerinin yaratılmasına bağlıdır.

1 Mayıs 1990, işçi sınıfı ve emekçi halklar arasında ihtiyacı duyulan ortak bir pratik mücadele hattının yaratılmasına, ayrı kanallardan akan toplumsal muhalefetin birlikte ve aynı hedefe doğru akmasına, bu yöndeki çabaların daha ileri boyutlara ulaşmasına hizmet etmelidir.

Üretenlerin yönettiği bir düzen için, halkların kardeşliği üzerinde yükselen savassız, sömürsüz bir dünya için yürütülen mücadele bayrağı 1990'da daha yükseklerle çekilmelidir. Faşist kurumlaşmanın kaldırılıp sözün, yetkinin, kararın ve iktidarın halkta olduğu gerçek demokrasinin yaratılması doğrultusundaki mücadele daha da yükseltilmelidir.

SAYI:16
NİSAN 1990
1000 TL
KDV DAHİL)
İNDE BİR ÇIKAR

İŞÇİLERİN SESİ

kararname ile sivil diktatörlük pekiştiriliyor

TEK ŞEF, TEK PARTİ

C.Emec cinayetleri ile başlatılan ve "12 Eylül öncesine dönme" ile yükseltelen "devlet terörü" dından son çıkarılan kararnameye oyuta sıratılmıştır. Bu kararnameye yeni bir döneme girmiştir. Bu nayasasında hukuki ifadesini bu taörlüğü pekiştirici bir adımdır. nda cumhurbaşkanlığı seçimiyle giren "yarı-başkanlık", "ari" bir yönetim biçiminin bir ile Tek şef tek Parti yöneti-

bölge halkının insan hakları doğrultusunda ki mücadeleleri ve işçilerin Mart-Nisan'da başlayan ve giderek süreklilik gösteren ekonomik ağırlıklı eylemlilikleri toplumun kabuğunu çatlatmaya başladığı ve toplumsal muhalefetin yükseldiğinin göstergeleridir. Bu gelişen toplumsal hareketlilik karşısında egemen güçler, yükselen toplumsal muhalefetin meşruluğunu gölgeleyecek, sindirecek, sistem partilerini bütünleştirecek, parlamento ve cumhurbaşkanlığını meşrulaştıracak silah olarak "terörizm" umacısına sarılmışlar-

Çimento grevi ertelendi

İşverenlerin "milli güvenliği" bozuldu

Çimse-İş Sendikasına üye, 38 toprak grubu, cam sanayii ve çimento fabrikalarında 17 bin 774 işçinin sürdürdüğü grev, 18. gününde Bakanlar Kurulu kararıyla, 60 gün süreyle ertelendi. Erteleme kararına karşı Çimse-İş Sendikası iptal davası açtı. 2882 sayılı yasanın 33. maddesi; "Karar verilmiş veya başlanmış olan kanun bir grev veya lokavt genel sağlığı veya milli güvenliği bozucu nitelikte ise Bakanlar Kurulu bu uyuşmazlıkta grev ve lokavtı bir kararname ile altmış gün süre ile erteleyebilir" diyor. Bakanlar Kurulu ise; Buna dayanarak, 9 Nisan'da çimento grevini erteleme kararı alıyor. Ancak bunu 12 Nisan'daki Resmi Gazete'nin mükerrer sayısıyla uygulamayı başlatıyor.

Bununla birlikte işçiler, grev ertelemesine karşı kart basarak, işyerine girip üretimde

Türk-İş Başkanlar Kurulu 1 Mayıs'ı gördü

Başkanlar salonda, işçiler alanda

(İşçilerin Sesi-Ankara) 6-7 Nisan günleri toplanan Türk-İş başkanlar kurulu sürmekte olan grevler, Ilgaz Dağında yapılan gizli görüşme, Hükümet-Türk-İş zirvesi ve 1 Mayıs tartışmalarına sahne oldu. Başkanlar kurulu toplantısı birini günü Şevket Yılmaz'ın açık konuşmasıyla başladı. Yılmaz Türk-İş'in erken seçiminin zararına inandığını belirtti. İstanbul'da bulunan 35 sendika şubesinin

1 Mayıs'ın kapalı salon toplantısıyla kutlanmasına karşı çıkan 1 Mayıs'ın anlam ve içeriğine uygun bir şekilde kutlanmasını isteyen ortak telgraflı başkanlar kurulunda okunarak geçirildi. Sürmekte olan grevlere ilişkin, grevdeki sendika başkanları başkanlar kuruluna bilgi verirken, "bu konuyu ilişkin muhatap bulunmadığı, bakanların topu birbirine attığı,

Şubeler Türk-İş'i protesto etti

(İşçilerin Sesi/İstanbul)- Türk-İş yönetim kurulu; işçi sınıfının mücadele, birlik, dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı salon toplantısıyla geçirtmeye çalışırken, işçiler kendi bayramlarına sahip çıkıyor. 1 Mayıs'ı anlamına ve içeriğini uygun bir şekilde kutlamak için çalışmalarını hızlandırıyorlar.

İstanbul'da çeşitli sendikaların şubeleri tarafından oluşturulan şubeler platformu, bu çalışmalarda büyük bir rol oynuyor. Şevket Yılmaz'ın 1 Mayıs'ın salonlarda kutlanacağını açıklamasından sonra yapılan başkanlar kuruluna bir telgraf çeken şubeler, 1 Mayıs'ın kapalı salon toplantılarına yerine, üretimden gelen gücün kullanılarak içeriğine ve anlamına uygun görkemli bir şekilde kutlanmasını yönünde bir karar alınmasını istedikler.

Diğer yandan da işçi sınıfının mücadele gücü olan 1 Mayıs'a bizzat sınıfın sahip çıkmasını sağlamak, sınıfın düşünce ve eğilimlerinin kendi ağzından dile getirilmesini sağlamak amacıyla bir toplantı düzenlendi. Yıllardır 1 Mayıs'ın nasıl kutlanması gerektiği konusunda ciddi bir taraf olmayan işçilerin, kendi düşüncelerini ortaya koyabilmeleri, söz ve karar sahibi olabilmeleri yönünde oldukça önemli bir adım olan toplantı, İstanbul'daki bütün işyeri temsilcilerine, öncelikle işçilere açık olarak yapıldı. İşçilerin 1 Mayıs'ı kutlama doğrultusundaki kararlılıklarını dile getirdikleri bu toplantı, aynı zamanda 1 Mayıs'ın içerik ve biçimlerle kutlanması gerektiği konusuna değindi.

Özelleştirmeye karşı enerji işçilerinden tavır; Haklarımızı gasp ettirmeyiz

Yazısı 5.sayfada

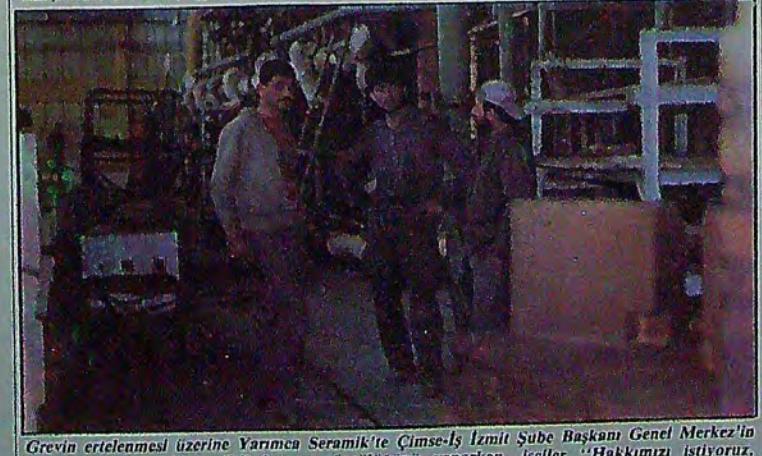
Yarımcı Seramik işçileri soruyor:

"Kim çiziyor bu projeyi"

İşçilerin Sesi-İZMİT)-Bu kararın duyulduğu gün, Yarımcı Seramik fabrikasındaydık. Çimse-İş'in direniş kararını izledik. Çimse-İş İZMİT Şube Başkanı fabrikayı kısım kısım doluşarak, genel merkezün ümitsizlik, çaresizlik politikalarının sözcülüğünü yaptı. İZMİT Şube Başkanı Hasan Batı'nın "Arkadaşlar, şu an üretimi durduran tek fabrikayız. Diğer fabrikalarda direniş bitti, genel merkez sorumluluğun bize ait olacağını söylüyor, çalışalım arkadaşlar, yarın bugün savcı, polisi gelir başımıza iş açılır." sözlerine işler "Acız başkan ölüyoruz. Hak-

mızı istiyoruz, çalışmayacağız" şeklinde cevap verdiler. Bu gelişmeler yaşanırken, özel sektör çimento fabrikalarında örgütlü şube yöneticileri Çimse-İş genel merkezinde toplanarak üzere yola çıkıyor, kamu sektöründeki şube yöneticilerine de toplantı çağrısı yapıyordu. Bütün bu yaşananlar işçilerin çok uzadıydı. Bir işçi tepkisini "Kim çiziyor bu projeyi kim?" Çayşma diyorsunuz, çalışmıyoruz. Çayş diyorsunuz çalışıyoruz. Bizi satacaklar mı? Sözleriyle dile getiriyordu.

Devamı 9.sayfada

Grevin ertelenmesi üzerine Yarımcı Seramik'te Çimse-İş İZMİT Şube Başkanı Genel Merkez'in ümitsizlik, çaresizlik politikalarının sözcülüğünü yaparken, işçiler "Haklarımızı istiyoruz, çalışmayacağız" diyorlardı.

öz deneyiminin ürün grev komiteleri salkulunun kazandırdığı mlerle kalıcı örgütlenere dönüştürülmelidir.

Yazısı 4.sayfada

EMPERYALİZM 3

• Gelişmiş kapitalist ülkelerde derinleşen ekonomik bunalım, bir aşırı sermaye birikimi bunalımı olarak belirtmekte ve kar oranlarının düşüşüne yol açmış görünmektedir. Bu durumda, emperyalist-kapitalist ülkelere ilişkin bu sorunun çözümü için gündeme getirilen anti-kriz programlarının bağımlı ülkeleri ve bu ülkelerin ekonomik, politik, kültürel faaliyetlerini dışlamış olması düşünülemez.

Sermayenin ve üretimin evrensel boyutta yoğunlaşması, yani sermayenin değerlenmesi ve birikim koşullarının uluslararası bir karakter kazanması sonucunda, kapitalizm artık bir dünya sistemi haline gelmiştir. Böylece evrensel bir karakter taşıyan kapitalist emperyalizm, özellikle 2. Paylaşım Savaşı sonrasında, bu savaştan emperyalizmin tartışmasız patronu olarak çıkan ABD'nin önderliği ve katkısıyla emperyalizmin politikalarını dünya çapında daha merkezi ve örgütlü olarak belirleyip, hayata geçirebilecek kurumlaşmalara girişmiştir. (Bu elbette ki emperyalistlerarası ilişkilerin ortadan kalktığı anlamına gelmez. Vurgulanması istenen, sadece, emperyalizmin kapitalizme özgü anarşik işleyişten, bir ölçüde de olsa kurtulma, kapitalist gelişmenin dünya çapında aşığı de olsa, yönelimini tespit etme çabasıdır.) Yazının geçen bölümünde açıkladığımız yeni sömürgepolitik yöntemlerini uygulamaya başlayan emperyalizm, oluşturduğu IMF, OECD gibi kuruluşlarla GATT, Bretton-Woods gibi anlaşmalardan da yararlanarak hem bir bütün olarak dünya ekonomisinin kendi çıkarına doğrultusunda belirlenmesine, hem de tek tek ülkelerin dünya çapında oluşturulan bu belirlenmeler içinde, bu iş bölümü içinde kendisine uygun görülün çizgileri izlemesine sağlama yönelmiştir. Böylece, yeni-sömürge ülkelerin bütün toplumsal, ekonomik ve siyasi yapılarının emperyalizmin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmesini hedeflemiştir. Bu ülkelerde oluşan işbirlikçi ve tekelci nitelikteki sermaye grupları emperyalizmle işbirliği içinde çarpık ve bağımlı bir "sanayileşme" sürecinin başını çektiler. Geçmişte dışarıdan ithal edilen bazı ürünler, yabancı sermaye ortaklığı/şirketiyle korumacılık altında ülke içinde üretilemeye başlandı. Döviz, enerji, makine, teçhizat, hammadde, aramada ve teknoloji olarak dışa bağımlı olarak gerçekleştirilen "sanayileşme" aynı zamanda tekelci bir karakterde gelişmiştir. Ülke içinde işçi sınıfının eskisine göre nispeten ve nitel olarak gelişmesini ve sağlanan bu yönelim sermaye ihracı ve transferlerindeki bileşimlerde de bir değişim doğurmuştur. Nakit sermaye ihracı, 2. Paylaşım Savaşı'ndan önce sermayenin isim, patent hakkı, yedekparça, teknik bilgi, teknik eleman vb. diğer elemanlarına göre çok daha fazla yer tutarken, 2. Paylaşım Savaşı sonrası bu oran ters yönde değişmiştir.

ULUSLARARASI YENİ İŞBÖLÜMÜ

Bu gelişmelerle ilgili olarak uluslararası düzeyde gerçekleşen işbölümünde de değişimler gündeme gelmiştir. Geçmişte klasik işbölümü olarak adlandırılan işleyişinden dünya piyasasına tarım ve hammadde ürünleri süren bağımlı ülkelerin özellikle 1960'ü yılları ortalarından itibaren belirli ürünlerin üretiminde uzmanlaşması uluslararası yeni işbölümünün gereği olarak dayatıldı. Elbetteki, bu yeni işbölümünün arkasında bu tarihlere derinleşmeye başlayan emperyalizmin krizi ve bu krizin aşılması doğrultusunda benimsenen emperyalist politikalar vardır.

Emperyalist-kapitalist ülkelerde verimlilik oranlarının düşmesi, sermayenin teknik gelişiminin yükselmesi ve kar oranlarının düşmesi sorunlarıyla karşı karşıya kalınması nedeniyle, bağımlı ülkeler, ucuz emek gücünü vasıtasıyla, emperyalizm için artı-değer arttırmanın kaynaklarından birisi olarak gündeme geldi. Bir diğer kaynak ise emperyalist ülkelerin kendi işlerine yönelik uygulamalarıdır. Yeni sağlanarak da adlandırılan bu politikalar, gelişmiş emperyalist ülkelerdeki sömürüye arttırma, sosyal devlet ilkelerinde geliştirilme, anti-senkral uygulamalara, kırsacı arttırma yöneliktir. Biz, burada ağırlıklı olarak krizin çözülmesine yönelik politikaların bağımlı ülkelere etkisi üzerinde duracağız.

Gelişmiş kapitalist ülkelerde derinleşen ekonomik bunalım, bir aşırı sermaye birikimi bunalımı olarak belirtmekte ve kar oranlarının düşüşüne yol açmış görünmektedir. Bu durumda, emperyalist kapitalist ülkelere ilişkin bu sorunun çözümü için gündeme getirilen anti-kriz programlarının bağımlı ülkeleri ve bu ülkelerin ekonomik, politik, kültürel faaliyetlerini dışlamış olması düşünülemez. Bu anti-kriz programları uluslararası işbölümünde yeniden bir düzenlemeye gerektirmektedir. Emperyalist ülkeler, kar oranlarının düşmesine paralel olarak yatırımının emek gücünün çok ucuz olduğu geri bırakılmaması (özellikle bu ülkelerdeki serbest bölgelere kaydırılmıdır. 60'ü yılları ortalarından itibaren bu geri bırakılmı ülkelerin belirli sanayi malları ihracı ederek dünya ekonomisindeki işbölümüne katılması ve bu anlamda dünya işbölümünde yeni bir düzenlemenin ortaya çıkmasını temin etmektedir. Ama bunun gerçekleştirilmesi için şu önkoşullar zorunludur:

- 1) Yeni sömürge ülkelerde çalışmaya hazır emek gücünün tüketilmesi bir potansiyel olması. Emek gücünün edata bedava olması. Çalışma sürelerinin uzun ve işgücü örgütlenmesinin zayıf olması.
- 2) İşbölümünün daha küçük bölümlere parçalanması, üretim sürecinin daha küçük bölümlere ayrılması. Böylece, bağımlı ülkelerde etkisizlik duyulan nitelikli işgücü bulmanın sorun olmaktan çıkması.
- 3) Uzun ve hızlı teknolojinin ulaştırıldığı düzeyde, 60'ü yılları ortalarından itibaren, yeni işbölümü, dikey uluslararası işbölümü ortaya çıkmıştır. Emperyalist ülkelerde en çok emek gücü gerektiren, artık eski olarak değerlendirilen veya yeni teknolojiye sahip sektörlerdeki üretimini belirli ve sınırlı kısımları, ücretlerin düşük, çalışma sürelerinin uzun, işgücü örgütlenmesinin zayıf olduğu ülkelerle paylaşmıştır. Bu tür birikimin en çarpıcı örneklerine serbest bölgelerde rastlanır. Sermayenin değerlenmesi ve birikim koşullarının mantığı uyarınca, geri bırakılmı ülkelerin dünya işbölümünde imalat sanayicilerine katılması belirleyici etken işgücünün bu ülkelere edata bedava denemek kadar ucuz olmasıdır. Bu nu sağlayan ise bu ülkelerdeki anti-senkral baskıcı ve faşist yönetimlerdir. Diğer önemli bir nokta bu ülkelerdeki sanayi yatırımlarında yabancı sermayenin tartışılmaz bir biçimde egemen olmasıdır. Emperyalizm tarafından 1960'ü yıllarda gündeme getirilen bu anti-kriz politikaları oluşturulan süreçte, Türkiye 1980'de katıldı. 24 OCAK + 12 EYLÜL VEYA TÜRKİYE'NİN EMPERYALİZME TAM BÜTÜNLEŞMESİ (ENTEGRASYONU) HEDEFİ

Emperyalist ülkeler açısından kar oranlarının düşme eğilimine karşı üretilen anti-kriz programları IMF ve Dünya Bankası'nın direktifiyle 24 OCAK 1980 İstikrar Kararları ile kabul edilip, 12 EYLÜL'ü başta olmak üzere toplumsal muhalefetin süsürlü olduğu koşullarda hayata geçirildi. Fakat, bu gelişmeler sadece emperyalizmin değil, aynı zamanda Türkiye'deki işbirlikçi tekelci burjuvazinin de 1970'lerin sonunda içinde düştüğü krizin sonucuydu. Yani hem iç, hem de dış egemen güçlerin içinde düştüğü krize çıkış arayışlarının keşif ettiği bir noktada emperyalizmle tam olarak bütünleşmeyi, Türkiye'yi emperyalizmin açık pazarı haline getirmeyi hedefleyen yeni bir model gündeme geldi.

İkinci Paylaşım Savaşı sonrası dönem, Türkiye'de cumhuriyetin ilk yıllarından beri izlenen devlet eli ve yardımıyla özel sermaye birikimini hızlandırma politikasının somut sonuçlarını gösterdiği ve büyük toprak sahipleri, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve tefeci tüccar üslubunun yeni oligarşikitefak egemenliklerini kurup sürdürdüğü yılları içerir. Kendi içinde de çelişkileri barındıran bu oligarşik yapı, bütün halk kesimleri karşısında, kendi soygun ve sömürlerini sürdürürken birbirleri ile de belirli anlaşmazlıklar içerir. İşte 1980'de gelindiğinde uygulanan yeni ekonomik istikrar politikaları ve bunun uygulanma zeminini hazırlayan 12 Eylül faşizmi bütün halk üzerindeki soygun ve sömürüye katmerlenirken, diğer yandan da oligarşik içindeki dengeleri işbirlikçi tekelci burjuvazi lehine, diğerleri aleyhine yeniden düzenlemiştir. Tefeci faizi holdinglerin denetimindeki bankalara çekilmeye çalışılmış, tarım kesiminde üretimin değerlerin devlet olanaklarından da yararlanılarak tekelci sermayenin hizmetine sunulması hedeflenmiştir.

Uygulanan ekonomik ve siyasi politikalarda işbirlikçi tekelci burjuvazi, oligarşik içinde belirleyici bir konuma gelmiş, ülke genelinde üretilen değerlerin kontrolünde bütün toplumsal hayatın belirlenmesinde birinci dereceden söz sahibi olmuştur. Tekelleşmenin de yoğun bir şekilde yaşandığı bu dönemde oligarşinin tabanı daralmıştır.

Uluslararası işbölümü çerçevesinde Türkiye'ye dayatılan rolün işbirlikçi tekelci burjuvazi tarafından da sahiplenilerek uygulamaya çalışılması sonucunda Türkiye'nin emperyalizme olan bağımlılığı daha da derinleşmiş, sisteme tam entegrasyonu (bütünleşmesi) hedeflenmiştir. Ülke içindeki sınıf mücadelesindeki dengeleride de bazı değişimler doğuran 1980 sonrası yaşanan gelişmelerin en önemli sonuçlarından birisi de işçi sınıfının öneminin ve rolünün daha da artması olmuştur.

TEK TEK ÜLKELERİN DEVRİMLERİ, ENTERNASYONALİZME TAÇLANDIKÇA EMPERYALİZME GERÇEK ANLAMDA DARBE VURACAKTIR.

Sermayenin kendi içinde bütünleşme eğilimlerinin oldukça yoğunlaştığı bu dönem, aynı zamanda bir dünya sistemi olan emperyalizmin bu sistemin çeşitli parçalarındaki gelişmeleri daha sıkı bir kontrol altında tutmasını da zeminini yaratmaktadır. Özellikle Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki son gelişmelerle birlikte emperyalizmin insiyalliyet alanı daha da gelişme eğilimindedir. Bugün bu bütünleşme eğilimleri farklı düzeylerde sürmekte birlikte, bu eğilim emperyalistlerarası ilişkilerin ve kapitalizmin son aşaması olan emperyalizmin kendi işleyişinden kaynaklanan çelişkilerin kalktığı veya azaldığı anlamına gelmez. Bu çelişkilerin kendilerini farklı biçimlerde gösterdikleri, dolayısıyla bu farklılıkların değerlendirilmesinin gerektiği göz önünde tutulmalıdır.

Önemli vurgulanması gereken bir nokta da tek tek ülkelerde gerçekleştirilecek devrimlerin, artık eskisinden de yoğun bir emperyalist kuşatmaya karşı karşıya kaldıkları/kalacakları gerçeğidir. Bu gereklilikten hareketle, emperyalist kuşatma karşısında enternasyonalist (uluslararası) dayanışmanın gerekliliğini ve öneminin daha da arttığını belirtmek gerekir. Bu yüzden, tek tek ülkelerin devrimleri, bu enternasyonalist dayanışmayla taçlandıkça emperyalizme gerçek anlamda darbe vuracaktır.

Komite tartışmaları somut adımlara dönüşüyor

Tartışmaların yaygınlaşması ile birlikte komite ve konsey tanımlamaları epeyce birbirine karışıyor ve bu örgütsel farklılıklar anlaşıyor. O halde işyeri komite ve konseylerini bir kez daha açıkça tanımlamak gerekiyor. İşyeri komite ve konseyleri sınıf ve kitle sendikasının nüveleri, temel taşlarıdır. İşyeri konseyleri, bir işyerindeki en geniş işçi kitlesini bünyesinde toplayan -bunu hedefleyen- örgütlerdir. Ve bu nedenle doğal olarak seçim söz konusu değildir. Komiteler ise, mücadelenin işyerindeki beynidir. Daha sınırlı sayıda işçiyi kapsar. Komitede yer alacak işçilerin sayısını kotalı olarak belirler. Örneğin bir işyerinde örgütlenmeden, eğitimden, sözleşmeden vs. sorumlu birer kişi yetebilirken bir diğer işyerinde toplu sözleşme için daha fazla sayıda insan gerekebilir.

Eğer sendika yönetimleri işyeri komite ve konseylerini savunuyor ise, işyerindeki tüm işçileri kapsayacak bir eğitim-tartışma sürecinin ardından gönüllülük esasında ya da seçimi (atamaya değil) komite oluşturulur. Gerici sendikalarda ise işleyiş bu kez tersinden olur. Gönüllülük esasında bir araya gelen ve işyeri komitelerini kuran işçiler süreç içerisinde işyerindeki tüm işçileri kapsayan işyeri konseyini hedefler. İşyeri komitesi işyerinin beyni, işyeri konseyi ise bu beynin çepçeridir.

KOMİTELER "TEMSİLCİLER MECLİSİ" DEĞİL KARAR ORGANLARIDIR

Darphanede "program taslağı" ile başlayan işyeri komite ve konseyleri tartışmasında görüşlerini yazılı olarak ifade eden işçiler ağırlıklı olarak komiteyi bir "iletilişim aracı" "temsilcilerin görevini kolaylaştıran meclis" olarak görüyorlar. Çalışmaların temsilcilerin önderliğinde yürütülmesini istiyorlar. Bu istem, temsilcilerin şahsından çok temsilcilik kurumuna verilen anlamdan kaynaklanıyor. Buna bağlı olarak gündeme gelen bir eğitimde, temsilcilerin komiteyi kurmasından sonra "katılma" yönünde.

Temsilcilik kurumu yasalarla da güvence altına alınmış, bir yanyıla da sendikamızın kararlarını, diğer yandan işyerinin direktiflerini "tabana iletmek" le görevli yapıldır. Temsilcilik işinin sendikada ve işveren karşısında temsiliyeti değil, sendikamızın ve işverenin iş yerindeki kulagi ve ağız işlevini görür. Nitekim pek çok sendikada "sendika temsiliyeti" biçiminde ifade edilmiştir. Ve yasaları yaradana sığınip, "atama" usulü uygulanıyor.

İşyerinde sendikamızın daha fazla sayıda insan tarafından "temsil" edilmesinin aynı işyeri komitesi koymak istiyor şube yönetimi. Sendikamızın varolan durumuyla, aldığı kararları tartışmasız savunmayı işyerindeki bir-iki temsilcinin ötesinde işyeri komitesinde yer alan daha çok sayıda insana yaymak hedefleniyor. Sendikamızın bu yaklaşımı temsiliyeti ve "yöneticilerin yönetmesi"nin meşru olduğundan ötürü işyerlerinde olağan bulunabilmelidir.

İşyeri komite ve konseyleri "temsilci" misyonuyla hareket etmeyen yapıdır. İşçilerin kararlarını sendika yönetimlerine iletir, sendikayı denetleyen, sendikayı bir-

İşyeri komite ve konseylerinin geniş işçi kesimlerinde kabul görmesi ve somut çabalara dönüşmesinin bir sonucu da, kimi sendika yönetimlerinin bu önermeye-öğü kez farklı anlamlar yükleyerek -sahip çıkmaları oldu. Bunlardan biri de Basın-İş İstanbul Şubesi. Sendika yönetimi en başta şube başkanı Hasan Tufan olmak üzere işyeri komitelerini savunuyor. Ancak, işyeri komitelerini, sendika kararlarını tabana yaymak-yükardan aşağıya kararların akmasını sağlamak mekânı-anlamı veriliyor.

Bunun yanı sıra Basın-İş bünyesindeki işyerlerinde sanıldığı da olsa komiteleşmeye dönük pratik çalışmalar yapılıyor. Bunun en somut örneğini, işyeri komite ve konseylerini savunma temsilcilerinin, geliştirilmek üzere tartışmaya açtıkları "program taslağı" oluşturuyor. Daha çok işleyişe yönelik olan çalışma, Darphanede çalışan hemen tüm

kaç kişilik yönetime teslim etme yerine, sahiplenilen örgütelliklerdir. Eğer temsilciler, işyeri komite ve konseylerini savunuyorlarsa komitede yer alabilirler. İşyeri komite ve konseyini kurma uğrasına girişebilirler. Ama süreç içinde temsiliyet kimliğinin de eritilmesi hedeflenmelidir. Çünkü sorun, "temsil" sorunu değil, bütün işçilerin ortak iradesini yansıtan ilişki organlarının yaratılmasıdır. İşyeri komite ve konseylerini kabul eden ve içinde yer alan temsilciler bu süreçte, işçilerin kararlarını-iradesini sendikaya ve işverene ileterek-savunarak (temsiliyet kurumunun yasalarla belirlenen dar elbisesinin parçalamalı, işyeri komite ve konseylerinin belirleyiciliği doğrultusunda hareket etmelidir. İşyeri komitesini tanımayan ve temsiliyetin belirleyiciliğine ısrar eden temsilcilerle ve sendika yönetimleri ile süreç içinde çatışmak kaçınılmazdır. Çatışma (kendini çıkarını iş savunuyor diye) batan köprüleri atmayan çok pratikçe yaşanmalı ve iknayı ıçeremlidir.

İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİ BÜROKRATİK, HANTAL YAPILAR DEĞİL, DOĞRUDAN KARAR ALMA, UYGULAMA ORGANLARIDIR

İşyeri komite ve konsey örgütelliklerinin en temel ilkelerinden biri işçilerin söz ve karar sahipliğidir. Diğer bir deyişle kendi (işçi sınıfı) için düşünme, söz söyleme ve karar alıp uygulama organlarıdır. Yani işyeri komite ve konseyleri, yönetimin bir ayrıcalığı olmadığı, üretimin en iyi yöneten olduğunun bilincini pratikte sağlar. İşyeri komite ve konseyleri ne sendikamızın merkezi kararlarını "tabana" ulaştırın, bilgi akışını sağlayan yapıdır, ne de danışma kurulları.

Komite ve konseyler sendikaların hantal, bürokratik yapısının işyerindeki küçük modelleri ise asla değildir. Ne kuruluşunda ne de işleyişinde hantallığa ve bürokrasiye yer yoktur. İşyeri komite ve konseyleri "gerektiğinde 1/5 çoğunluk isteği ile toplanır" gibi bürokratik işleyiş pirim vermeyecek denli yaşamın canlı pratiğinde, esnek, hareket kabiliyeti yüksek yapıdır.

Karar alma, iknaya yönelik tartışma sürecinin sonunda gündeme gelir. Oylama baş vurulacak en son (çok zorunlu kalmadıkça da hiç gündeme getirilmelidir) yöntem olabilir. Ki, yaşamın her boyutuna müdahale etmeyi ve somut tavırlar almaya hedeflenen bu örgütellikler "oy" a başvurmayacak denli canlı olmalıdır.

Darphanede tartışmaya açılan program taslağı

SENDİKA: İşçilerin ekonomik ve demokratik istemleri için kurdukları mücadele örgütleridir. Bu örgütçülük işçi tabanındaki örgütçülük olan işyeri komite ve konseylerinden başlar.

KOMİTE: Ortak talepleri olan ve bu taleplerini yaşama geçirmek için bir araya gelen insan topluluklarına komite denir. İşyeri komitesi işyeri konseyinin üst örgütlenmesidir.

KONSEY: İşyeri birimlerince belirlenen ve çalışılan işyerini kapsayan işçilerin oluşturduğu işyeri meclisidir (işçi meclisi).

İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİ İşyerlerinde işçilerin mücadelesini tutarlı, düzenli, sağlıklı yürütülmesi ve kalıcı olmasını sağlayan birim örgütellikleridir.

-İşyeri komite ve konseyleri tezgah başındaki işçiler ile işçi temsilcileri arasında ki iletişimi (diyalogu) sağlar.

-Temsilcilerin işini kolaylaştırır. İşçilerle birlikte çalışmayı gerektirir. Tabanın söz ve karar sahibi olmasını yaşama geçirir.

-Sendikamızın merkezi politikalarını uygulamasında yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya bilgi alışverişini kolaylaştırır.

-Demokratik merkezîyetçilik ve sendika

çi demokrasiye yaşama geçirir.

-İşçilerin sendika üzerinde denetimini sağlar.

KOMİTE VE KONSEY ÜYELERİNİN BELİRLENMESİ

İşyeri komite ve konseylerinde görev almak gönüllülük ve özveri gerektirir. Konseyi belirleyen çalışan yerin (birim) çoğunluğuna göre işçi sayısı belirlenir. Komite ve konseyin belirlenmesinde seçim esaslıdır. Seçimde gizli oy açık sayım yöntemi uygulanır.

İŞYERİ KONSEYİNİN ÇALIŞMASI

İşyeri konseyi her hafta Konsey Üyelerinin belirleyeceği bir günde gündemli toplanır.

Toplantılar işyerinde olduğunda yemek paydosunda işyeri temsiliyetinde yapılır. (Toplantı duruma göre dışarıda belirlenen bir yerde de yapılabilir.) Sorunlar ve öneriler-açık bir biçimde tartışılır. Tartışmada anlaşma esaslıdır. Anlaşma sağlanamaması durumunda konu oylanır. Oylama gizli oy açık sayımla gerçekleştirilir. İşyeri konseyinin aldığı kararlar uygulamaya konulur. Olağanüstü durumlarda 1/5 işyeri konseyi üyesinin talebi ile işyeri konseyi toplantıya çağırılır.

İşçilerin gündemine işyeri komite ve konseylerini sokmuş durumdur.

İşyeri komite ve konseylerinin daha anlaşılması, pratikte karşılaşılan güçlük aşılması amacıyla geniş bir tartışma yapılmasının gerekliliğine inanarak, sayılarımızda pratik önümler sayılarak tartışmaya açtık. Bu uygulamanın niteliğinde bu sayımızda Darphanede somut çalışmaya ve bazı işçilerin bu süreçte üzerindeki görüşlerini aynen yayınlıya derinden ötürü tüm işçilerin görüşleri, veremek yerine, genel yansınlarını getirmek zorunda kaldık. Bundan sonra tür pratik tartışmalarını sürmesi için bu konudaki her türlü çalışmaya açık olduğumuzu bir kez daha vurguluyoruz.

İŞÇİLER

İŞYERİ KOMİTELERİ SOYUT TARTIŞMALARDA DEĞİL, SOMUT ADIMLARDA İFADESİNİ BULACAKTIR

İşyerindeki en basit sorundan, alana, ülkedeki ve dünyadaki gelişim pek çok sorunu gündemine alan ken komiteler, daha en başta yarıcazete (tahammülü yoktur. Komiteler için temsilcileri bekleme niteliklerini iyi niyetine bırakma değildir. Komite ve konseyler sınıfı insanla yapılan soyut tartışmalardan geçip somut-pratik dönüşmelidir. Bunun için işçilerin ların tespiti neden ilk adım olması içinde bunalan tezgah konuşmasının birazını omuzlamak, oğlun sünnet ettirmek ya da akan damı onarmak, dayanışmak neden oldukları işçiler arasındaki sıkılaşığı somut adımlar, yararcılığın tersi ve konsey örgütlenmelerinin yaşama dönük çabaları olmalıdır.

İşçilerin söz, yetki ve karar sahipliğini değil, yönetmeyi kavranarak tartışmalarla gerçekleştiremez. İşçilerin "mekan"larda bir araya gelmesi işçi önderlerinin yanlış eğilimlerini eleştirir, sorunun doğru kavranmasını hizmet edebilir? En iyi öğretiler pratikte oluyorsa eğer, varolan kenarından somuta dökülmeli.

İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİNİN OLUŞTURULMASI

Gelecek günler, yalnızca sendikamızın, ülkedeki sorunlara duyarlı o körtü sonuçlara gebe. Siyasal anlaşma, gelişmelerin olduğu ülkelerde diktatörlüğün yerleştirilmesi doğrudan düzenlemeler yapıyor. Yeni çıkarılan hükümlerde kararname ile toplum savcısı, polisi, yargılayıcısı haline. Basın özgür-söz-lügüne korkunç bir şekilde diriliyor. Gün be gün haklar gasp ediyor. Her şey altınlarımızı göbğimize yayıyor. Sömürünün sürmesi için. Geldi, eğer örgütü olunmazsa, mücadele yıllar geriye atacak yeni saldırılar. İşçi sınıfı ve emekçi hakları üzeri yük oyunlar oynanıyor. Bu oyunmak, direnmek, teslim olmamak Mücadele örgütülü olursa başarıya Bugün sınıfın önündeki acil görevimiz ve konseylerini kurmak, kitlenmek ve nitelleştirmektir.

İşçiler ne diyor

Temsilcilik müessesesi iyi çalışmıyorsa iyi diyalog kurabilirse, bir konseye ihtiyaç yoktur. Fakat grevün nusu olursa komitedekilerin sayılabılır.

Abdullah D... Komite kurulana karşı değilim nuda iyi anlaşabilmek için komite na temsilciler ve işçilerin katılmalıdır.

Hasan... İşyeri komitesi işyeri sorunları çözümlenmesini yürütüp yürütmeye getiren ve temsiliyet mekânı yardımcı olan gruptur. Böyle birinin kurulması yararlı olacak katılabılır.

Kenan... İşyeri temsilcileri, komiteler seçilen gerçekten olması gereken Neden? Çünkü sendika üst kademe alt kademedeki insanlar arasında sağlama, tabanın sesini duyurmadan, gerçekten lüzumlidir. Ve kalınmasında kolaylık sağlar.

Ramazan... Komite bana göre bir işyerinde sesinin daha iyi ve duyarlı bir temsilcisi sağlar. Ama bu komitenin sına, tutarlılığına, duyarlılığına. Böyle olursa komiteye katılırım.

Mehmet... Komite kurulmasına evet. Fakat lan komite içinde bir üst komite seç di bir şekilde çalışmalıdır.

Mehmet... Komite kurulsun ama, temsilcileri çalışmaya yapmaza faydalı olmasın tündeyim.

Sayfa

İşçileri birçok demokratik hak elde etti

Sözleşmeden rahatsız

İn temsilciler toplantısında alınan kararın çığnenerak, komitelerin söz- asına oturtulmaması eleştirildi.

İn kabul edilen 1 Mayıs'ı da içeren kimi idari maddeler Ankara ve İz- gündeme gelmedi. Bundan rahatsız olan SHP, sözleşmedeki belediye ini Ankara'da toplantıya çağırdı.

sendikasının İstanbul'daki 6 şube sözleşme görüşmelerinde bir hakkında bilgilendirmek üzere toplantı düzenlendi. Toplu sözleşme noktasını tartışılmasının yanı sıra 90'da alınacak tavır tartışılmasının gündeminden olmasına n yeterliliğinden ötürü tartışıldı. Ahmet Güven ve Hidir Bal 6. aptıkları konuşmalarında 1 Ma- m'de olacaklarını açıkladılar. söz alan temsilciler ağırlıklı ola- n alınan kararların çığnenerak, me görüşmelerinin her safhasını alması gereken işçilerin birinci tur ızlay düğün salonuna tikılması- mı?" olduğunu sordular. Bun- bir madde de ertelenmesi olmama- nın görüşülmemesi istediiler. İş- karar sahipliğinin taslak oluş- sa ağır, işçilerin katılımını en- şube yönetiminin işveren den ya- u uygulayan iki şube yöne- ninin ana olduğunu iddia ettiler.

ite görmesi için düzenlendi. Belediye-İş şube yöneticilerinin savunduğu ve yer yer somut çabalara giriştiği "İşyeri komite ve konseyleri" ise bazı şube yöneticilerince işi- ne gelmeyince fesh edilebilen yapılar konu- muna gelecek kongre hesaplarının siyasal ve kişisel çıkarların sonucu, yaşamın dayatması olarak gündeme gelen işyeri komite ve kon- seylerinin savunulduğu görülüyor. Fakat farklı kesimler tarafından farklı biçimlerde savunulan işyeri komitelerinin içeriğinin döndü- rumlması konusunda yapılan çalışmalar çok da- ha ciddi çabalara gerektiriyor.

Öte yandan SHP çıkışı gelişmeler oldukça dikkat çekici. İstanbul'daki gelişmelerde kabul edilen 1402'liklerin geri dönmesi ya da

tazminatlarının ödenmesi, atılan veya ayrılan işçilerin tazminatlarının ödenmesi ve 1 Mayıs'ın ücretli izin günü olması maddeleri, An- kara ve İzmir'de süren görüşmelerde gündeme dahi gelmedi. Ve yalnızca İstanbul'da gündeme gelen bu maddeler Nurettin Sözen'i ve SHP üst yönetimini rahatsız ediyor. Toplu sözleşme görüşmesi süren belediye yöneticileri Ankara'da SHP ile toplantı yapmaya çağırılıyor. Bundan sonraki gelişmelerin ne- ler olabileceğini tahmin etmek hiç zor olma- sa gerek. İkinci turda görüşülecek olan para- sal maddelerin istenilen ölçüde kabulü bu üç maddenin yeniden pazarlık konusu edilmesini gündeme getirebilir. Toplu sözleşmeye, sö- zül edilen maddelerin uygulanmasının Belediye meclislerinin insiyatifine bırakılması da ekle- nebilir. Ve son hamlede Çalışma Bakanlığı'n- ca yasal olmadığı gerekçesiyle iptali pekala mümkündür. Ya da Belediye-İş Genel Merke- zinin yasaların kendisine tanıdığı sözleşmeyi imzalamaya yetkiğini kullanarak devreye girmesi çok mu şaşırtıcı olur?

Tam da bu noktada görev. Çeltik'te 69 iş- çinin katledilmesine tepki gösteren ve "Ya- şamak istiyoruz" şiarını bir günlük grev so- mutunda, İstanbul halkıyla bütünleşerek ya- şama geçiren belediye işçilerin örgütlü güce- rine düşüyor. Komiteleri kendi koltuk sevdala- rı uğruna savunuyor görünenleri fazlaca cid- diye almadan ama, bürokrasinin bir değişik savunusu olan ve sağlam temeller üzerinde yükselmeyen "üst komite" gibi yapılanmalara da prim vermeden giderek konsey örgüt- lenmesi ile etlenecek olan gerçek anlamda bir sınıf ve kitle sendikasının yapıtaşları işleri gö- rücek işyeri komiteleri kurmak gerekiyor.

Ancak bakış açısını işyeri ya da Belediye- İş ile sınırlamak sizin ülkenin, özellikle son Ba- kanlar kurulu kararıyla tek parti, tek adam ya da sivil diktatörlük dönemine koşar adım girdiği bu süreçte gelecek saldırılara karşı da hazırlıklı olmak zorunludur.

Bugün belediye işçisinin en acil görevi; Her yönden gelen saldırılar karşısında teslim ol- mamak için, yenilmemek için, en temel hak- larımıza sahip çıkmak, korumak için işyeri komite ve konseylerini kurmaktır.

Grev ve erteleme

İçinde bulunduğumuz yıl 800.000'e yakın iş- çinin toplu sözleşme dönemi. Bunun ilk dal- gası Tarım ve Çimento-Toprak İşkolları idi. Buralarda görüşmelerin olumsuz sonuçlanma- sı grevi getirdi. Çimento işçileri ise, özel- leştirme konusunda ileri bir noktada olmasından dolayı özel bir önem ve kamu- oyunun dikkatleri üzerindedir. Ayrıca grev öncesi olan bazı gelişmeler, çimento grevlerine gözlerin çevrilmesini neden oldu.

Bilindiği üzere, 1990 bütçesi tüm yükü çalı- şanların sırtına yıkmakta. Çalışan kesimlerin ücretlerinin düşük tutulması ve hükümet pro- gramının (uygulan ekonomik politikaların) ilk maddesini özelleştirmeler oluşturmaktadır. Bu programın uygulanabilmesi ise, işçilerden ve genel olarak da toplumdan olumsuz bir ses çıkmamasına dayanmaktadır. İşte bu amaçla, siyasal iktidar birçok manevralara giriyor. Bu manevra ve ilişkilerin ilk sırasını ise sen- dikalar oluşturuyor. Bu çerçevede başbakan, çalışma bakanı, bir kısım sendikalar ve işve- ren kuruluşları gizli ve açık toplantılar düzen- liyor. Yakında cumhurbaşkanlığının da bu kervana katılması beklenen bir durum olmalı- dir.

Özellikle işçilerde ve sendikal platformda en fazla yankı bulan, Çalışma Bakanı İmren Ay- kut ile Türk-İş ve sağ sendika yöneticilerinin başkanlarının (bu toplantıya katılmayanlar da vardı) İlaç Doruk Otel'e yaptıkları gizli toplantı idi. Bu toplantıyı ilgilil kılın bir konu da, katıl- lanlar arasında Çimse-İş Genel Başkanının da bulunması ve Çimse-İş'e bağlı 18.000 işçinin greve çıkma aşamasında olmasıydı. Bir baş- ka boyutu ise, Fransız şirketine devredilen iş- yerlerinden ilk olarak Bolu çimento fabrikasında 9 Nisan 1990'da devir işlemleri- nin başlatılma kararının öncesine rast getiril- mesidir.

ÇİMENTO İŞÇİLERİNE OYUN, VURGUNCUYA SOYGUN

Gizli olarak düzenlenen İlaç Doruk top- lan- tısında birçok kurumun yanı sıra çimento iş- çilerinin nasıl oynuna getirileceği de tartışılmış olsa gerek. Bu oyun işçileri greve çıkarmak ve grev sırasında özelleştirmeleri başlatarak, hem grevlerin çözülmesini sağlamak, hem de işçi haklarının (tazminat, isten atılma, sözleş- melerin güme gitmesi vb.) gasbetmektir. Ya- sal olarak grev sırasında işçilerin işi aktileri askıda olsa da, özele devir işlemi bir kargaşa yaşatacağıdır. Birçok uygulamada bizleri bu gibi durumlarda eski işverenin ortadan kaybolması ve/veya "gidin yeni işvereninizle konuşun- anaşın" gibi tavırların geliştiğini göstermek- tedir. Yeni işveren ise, işe gelen ve ayrıncı- zamanda işine gelenle anlaşarak çalışmaları başlatarak ve sözleşme ortadan kalkmış ve- ya güme gitmiş olacaktır. İşte çimento işçileri için hazırlanan tezgah bu idi.

Bu oyundan bir diğer boyutu ise, karaborsa- soygun ve sömürdür. Ülkemizde çimento fi- yatı (açık) 120.000 TL/ton'dur grevle birlikte bu rakam, 240.000 TL/ton'a çıkmıştır. Grev- ler gerekçe gösterilerek hemen gümrük sifir- lanarak ithalat devreye sokulmuştur. SEKA ve DEMİR-ÇELİK'te olduğu gibi, İslamci AL BA- RAKA (Korkut Ozal) ve SABANCI Holding a- tı aylık ithalat bağlantılarını kurmuşlardır. Ayrıca ihali ufaklı 50'ye yakın firma ithalatı gir- miştir. Çimento fiyatları iki misline çıkmış; vur- gun, karaborsa soygun alabildiğine yükselmiş ve bunun ilk 15 gün içinde verdiği boyut işçi- lere verecek ücret farkının toplamını geçmiştir. İşte çimento grevlerinin öncesinden hazırlanan bu uygulamalarla, özelleştirmelere rahatça geçebilecek, işçileri ortada bırak- mak, haklarını gasbetmek, grevleri kırmak ve bu süreçte vurgun-sömürüye geçişler, ser- maye sahiplerini daha büyükten, bu azgın sömürünün faturasını işçilere ve halka çıkarmak hedefleri amaçlanmıştır.

SILAH GERİ TEPIYOR, GREVLER ERTELENİYOR

İnşaat sektörü yaşanan ekonominin motor güçlerinden değerlendirilir. Yan girdilerinin (fayanstan-demire, doğramadan-taşımacıla ve işçi istihdamı açısından) çeşitli olmasından dolayı bu sektörde başgösteren bir durgun- luk ülke ekonomisini tükama noktasına getir- di. Sektörün ana girdi maddesinden olan çimento belirleyici bir önemdedir. Çimento iş- yerlerine ilişkin özelleştirme programı idare mahkemesinin verdiği kararla, 9 Nisan 90'da uygulanmaya sokuldu. Temyiz hakkının olma- sına karşılık, bu bir zaman dilimini kapsayac- tı. Bu zaman dilimi ise, ekonominin ivice- tikinmasını beraberinde getirme tehlikesini ta- şımaktadır. Ki, 18 günlük grev İNŞAAT SEK- TÖRÜNÜ durdurmuş, altyapı (yol-baraj, kanalizasyon imar vb.) çalışmaları durma nok- tasına gelmiştir. Kamuoyunda, mozaikçiler, demir ustası, kapı kolu üreticisi, kooperatifle- yer-satıcılar, inşaat işçileri grevin sonuçlusu olarak siyasal iktidarı görmeye (yapılan vur- gunların toplum tarafından bilinmesinden de et- kileriyle) başlamıştır. Ayrıca, inşaat sektörünün durmasından geleceği sonuçları gören hesap- ların siyasal iktidar, bu gelişmeler sonucunda GREV YOK diyerek Bakanlar Kurulu kararıyla grevi 60 gün erteledi, daha doğrusu tamamen kaldırdı.

İŞÇİLER OYUNLARI GÖRMELİ, KARARLARINI KENDİ VERMELİ

Bu gelişmeler karşısında Türk-İş ve Çimse- İş Başkanları göstermelik bir basın toplantısı ile direnç çağrısı yapıyorlar. Ama üzerindeki bir gün geçmeden işbaşı yapma talimatını gönderiyorlar. İşçiler bu sahte çıkışlara aйдan- emamalı. Kendi kararını kendisi vermeli. Ve en önemlisi de öğrenmeli. Bu güne kadar hep uc- ret talep etmeyi bayiretine kazdılar. Tabii ki yüksek ücret kavgasına kimse "hayır" diye- mez. Ama bu taleple başlatılan bir kavgayı bil- linçle yönlendirmek, bir anlamı taşımıyor. Sadece, kısa bir dönem geçici ferahlık yaratı- yor. O zaman ücret talebinin tek başına ye- terli olmadığını yaşıyoruz. Oysa işçi sınıfı bilinci geliştirmen, doğrudan, örgütlü bir şek- li de devreye girmen Söz-Karar-Yetki sahibi olman kaçınılmaz bir görev olarak kendini da- yatıyor.

Düğün, grevin "milli güvenlik" gerekçesi ile yok edildi. Bunun dayanacağı ise "Olağanüstü Hal" yasasına "tek olarak çıkarılan 413 sayılı Kanun hükmünde kararname'dir. Bu durum, tüm işçilere, bu kararnamenin işçiler aleyhine işleme ve işletmeye başladığı göster- gisidir. Ki, Cumhurbaşkanı son TV konuşmasında bunu açıkça ilan etmiştir. İşte, 413 sayılı kararnameye karşı mücadeleleri yükseltmezsen zoraki çalışmaya kabul etmek konumunda da kalacağını hiçbir zaman unutm.

Tek işyeri olarak, tek işkolu olarak bütün bu oyunlara karşı koymak pek olanaklı değildir. Sınıf karşılaşmaları, toplumun diğer kesimleriyle mücadele ve dayanışma birliğini geliştirmek şarttır. Örneğin, ihali çimentoyu gemilerden kim boşaltıyor? Tabii ki işçiler. Neden bu sınıf karşılaşmalarını bir dayanışma geliştirmeli- yor. Denizciler Sendikası Başkanı Emin Kul, bir kere de Şevket Yılmaz'a "kul" olmaktan vazgeçip, işçilerin mücadelesine "kul"luk etmi- yor? Evet! Zaman geçmiş değil, AL BARAKA-SABANCI 6 aylık ithalat bağlantısı yapı- yor. Denizciler Sendikası, Likat-İş Sendika- sı işçileri çimento işleriyle dayanışmasını gös- termeli. Ve gemilerdeki çimento ları boşaltmamaları en büyük dayanışmayı olus- turacaktır.

Tüm bu görevlerin yerine getirilmesi öfke- nin bilince çıkarılması, işyerinde, sendikada ülkende söz-yetki-karar sahibi olunması an- cak örgütlülüğe mümkündür. Bu örgütlülüğün ise, işyeri komite ve konseyleridir. Bu örgüt- lenmeleri oluşturmak görevi, her karşıya- yız. Bu örgütlenmelerden yoksun kalacağımız her gün, teslim olmamız daha kolaylaşacaktır. Eğer bir kere daha teslim olmayı düşün- müyorsak, direnme odağı olacağız, İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİNİ oluştur.

'Zorlukları işyeri komite ve konseyleriyle aşabiliriz'

"Özelleştirmeler, isten atılmalar, Toplu İş Sözleşmeleri ve İşyeri Komiteleri" konu- lu panel, Kartal Belediye Sineması'nda yapıldı. Saif Üner, Çetin Uygur, Nabi Delice, Munzur Pekgöçer'in çabalarıyla düzenlenen paneli Çetin Uygur yönetti. Panele konuş- macı olarak Sabri Topçu (TÜMTİS Genel Başkanı), Atılay Ayçın (Hava-İş Genel Baş- kamı), Münir Ceylan (Petrol-İş Genel Baş- kamı), Oktay İşleker (Tes İş 1 Nolu Şube Başkanı), Yener Kaya (Deri-İş Genel Başka- nı) katıldılar.

Panelin başlangıcında bir konuşma yapan ve özelleştirme konusunda bilgiler veren Prof. Burhan Şenatarlar özete şunları söyledi:

"Özelleştirmenin dünyanın bütün ülkele- rinde yaygın biçimde gündemde olduğu id- dia ediliyor. Oysa böyle değil. Yaygın anlamda özelleştirme faaliyeti İngiltere ve Si- li'de var. Bu iki ülkenin ortak özelliği siyasa- lı iktidarı ekonomik ve politik anlamda emekçi kitleleri açtıktan karşısına almış olma- sı. Hatta bazı ülkelerde toplumsal muhale- fetin yükselmesi özelleştirme politikası savunularını geri adım attırma zorladı. Örneğin Brezilya'da, Türkiye'de hükümet Thatcher'ın İngiltere'de yaptığı gibi orta si- nifları yanına almayı başarmadı. Gelen tep- kileri üzerine geçici bir süre için de olsa uygulamaları yavaşlatmak zorunda kaldı. Ancak buna aldanmamak gerekir. Bir süre sonra alayıp pullayıp özelleştirmeyi yaygın biçimde yeniden gündeme getirecektir. Bu- na karşı uyanık olmak gerekir."

Senatarlar KİT'lere talip olan çokuluslu te- kellerin ileri bir teknoloji getireceklerine iliş- kin hiçbir garanti olmadığını, bunların amacının kâr olduğunu, özelleştirmenin ar- dında yatan gerçek nedenin dış borç sorunu ve bütçe açıkları olduğunu söyledi.

Petrol-İş Genel Başkanı Münir Ceylan sözlerine 24 Ocak Kararlarını eleştirerek baş- la- dı. Ceylan, grevdeki işçi sayısının 36 bin olduğunu, nisan ayı içinde 8 bin uyelerinin daha greve çıkacaklarını belirterek şöyle konuştu:

"İşçiler insanca yaşamak istiyorlar. Top- lu sözleşmeleri istedikleri doğrultuda imza- lansa bile, işçi çıkarmalar gündeme gelecek. İşverenler yüksek ücretli işçileri isten atıp işyerinden düşük ücretli işçi almaya çalışacak- lar. Bunun önlemlerini mutlaka almamız ge- rektir. Örgütlülüğün, sendikaların saldırılar hâlâ sürüyor. 12 Eylül yasaları ülkede yal- nızca çalışanların yüzde 12'sine sendikalaş- ma hakkı tanıyor. İşçiler, 'yeter artık bu teslimiyet ve uzlaşma' diyorlar. İp nereden in- celimise oradan kopsun' diyorlar. Yıllardan beri el açan, avuç açan, bir anlayış bugüne kadar sorunlarımızın yakınından bile geçememiştir. Türk-İş Genel Kurulu'nda alter- natifi ortaya koymaya çalıştık. Sımdı de takipçisi olmaya çalışıyoruz. Türk-İş'in mev- cut yöneticilerini kızmak da sorunları çözü- müyor. Sorunlar işçi sınıfını ilgilendiriyorsa, sıkıntıyı yaşayanlar birlikte mücadele eder- ler, sorun çözülür. Yeni bir bölünmüşlük, sorunların çözümünü zorlaştırır."

KİT'lerin işçilerin ödediği vergilerle oluş- turulmuş ama iktidarların arpalığı haline dö- nüştüğünü söyleyen Deri-İş Genel Başkanı Yener Kaya "Biz işçiler olarak gücümüzü kullanırsak, bu oyun bozulur. 10 yıldır gün- dem işverenler behriyeydi. Artık işçiler

belirleyecek' dedi. Tes-İş 1 Nolu şube, TEK'in özelleştirilme- sine karşı aktif mücadele içinde. Şube Baş- kanı Oktay İşleker, siyasal iktidarların KİT'lere bakışını tarihsel gelişimi içinde özet- ledikten sonra TEK Anadolu Yakası'nın iş- letme hakkının özel sektöre nasıl peşkes çekildiğini ve TEK'in bölge bölge satılacağı- nı anlattı. İşleker, Anadolu Yakasının ya- sadiği devir işlemini engellemek için yargı yolu da dahil, çeşitli yollara başvuracakları- nı, mücadeleden vazgeçmeyeceklerini söz- lerine ekledi.

TÜMTİS Genel Başkanı Sabri Topçu, ağırlıkla sürmekte olan toplu sözleşmeler ve grevler üzerinde durdu. Toplu sözleşme ko- mitelerinin grev boyunca grev komitelerine, grevi sonrasında da dayanışma komitelerine dönüştürülmesi gerektiğini belirten Top- çu, toplu sözleşmeler maddeler koyarak da isten atılmaları engellenen yollarının aran- maması, Disiplin Kurulları'nın kapsamının ge- nişletilmesi ve toplu sözleşme görüşmelerinin bütün aşamalarında işçilerin aktif katılımı gerektiğini vurguladı.

Son olarak söz alan Hava-İş Genel Baş- kanı Atılay Ayçın, sorunları yollarını, alter- natifleri, uygun mücadele biçimlerini öner- me gerektiğini belirterek şu görüşlere yer verdi:

"İş başının bugüne kadar kimlere hizmet ettiği ortada. İşçi sınıfını temsil eden bir sen- dika yetkilisi yalvar yakar olup, sermaye tem- silcilerine avuç açmaz. USAŞ'ın kapalı kapılar ardında pazarlığı yapıyor. USAŞ 14 milyara peşkes çekiliyor. Satın alanlara ten- sikat yetkisi veriliyor. Peki ne yapacağız? Türk-İş'le bir yerlere gitmek mümkün değil. Sendikalar ekonomiden başka birşey düşün- meyen kurumlar haline getirilmiş. Oysa mü- cadelemiz öğrencinin, öğretmenin, bütün üreticisinin mücadelesi ile birleşip bütün- leşiyorsa, başarılı olamayız. Bugün sınıf mücadelesine sağ patentli sendikalar bile sa- hip çıkmaya çalışıyor. Herkes işyeri komi- telerinde söz ediyor. Eğer işyeri komitelerini devrimci anlamda kavrayıp, ha- yata geçirmek için mücadele etmiyorsak, yal- nızca "moda" diye sahip çıkıyorsak, sınıfa saygısızlık yapıyoruz demektir."

Yol, Emek Dünyası, Hedef ve İşçilerin Se- si 'özelleştirmeyi, isten atılmaları ve işyeri komiteleri konusunda görüşler içeren ortak bir özel sayı hazırladılar. Özel sayıda özel- leştirmelere, isten atılmalara karşı mücade- le için, toplu iş sözleşmelerinde ve grevlerde başarı için işyeri komitelerinde örgütlenmek gerektiğini belirtilerek, şöyle denildi:

"Yaşadığımız sorunların çözümünü sade- ce sendika yönetimlerinin iyi niyetine bırak- madan, sorunları yaşayanlar olarak bizzet işçilerin devrede olması bilinciyle hareket et- meliyiz. En geniş işçi kitlelerini sınıf ve sendi- ka bilinciyle donatan, her türlü soruna karşı duyarlı, tartışan, kararlar alan ve aldığı ka- rarları uygulayan, emekle sermaye arasında- ki gelişkin en açık, en net ve en dolaysız olarak yaşadığı işyerlerini temel alan örgüt- lenmelerimizi yaratmalıyız. Sendika örgüt- lenmeyi dışlamayan (tam tersine işçilerin sö- z ve karar sahipliğini sendikal mücadelesini bütün boyutlarında gerçek anlamıyla haya- ta geçirecek olan İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİYLE içinde bulunduğumuz zorlukları aşabiliriz."

stirmeye karşı enerji işçilerinden tavır

"Haklarımızı gaspettirmeyiz"

Nolu Şube yönetici ve işçileri İstanbul Anadolu Yakası dağıtımının özelleştirilmesine sessiz kalmadı. Devir teslim protesto ederek, toplu işten atılmayı engelleyecek de protokole eklettirdiler.

Özelleştirmeye karşı en etkili tavır, enerji işçileri geldi. İstanbul Anadolu Yakası dağıtımının özelleştirilmesine Enerji İşçileri Sendikası'nın % 5'lik hissenin ayrılmasını onaylayan Tes-İş Genel Merkezi'nin eylemlerini sürdürmelerinden dolayı devir teslim törenine katılmadı. Enerji İşçileri Sendikası'nın OTİM'de TEK ve Aktaş firmasındaki devir teslim törenine gellerini ilettiler ve protesto ettiler. Enerji İşçileri Sendikası'nın müdürleri, protokole ek bir madde eklendi. Enerji İşçileri Sendikası'nın toplu işten atılma protokole eklenen maddesi engellendi. Özelleştirmeye karşı Enerji İşçileri Sendikası'nın eylemliliği şöyle gelişti: Enerji İşçileri Sendikası'nın Anadolu Yakası Elektrik Dağıtımını özelleştirmesinden etkilenen işçiler Aktaş firması arasında yapılan devir teslim törenine gelerek, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fahrettin Kurt ile görüş-

dişındaki işçi arkadaşlarının töreni izlemelerine izin verilmesini istedi. Bakan önce izin vermesine rağmen, daha sonra işçilerle törenden sonra görüşeceğini belirtti.

Tes-İş 1 Nolu Şube yönetimi ve enerji işçilerinin eylemlerini sürdürmelerinden dolayı tören sonrası Bakan, işçilerle görüşmek zorunda kaldı.

Tes-İş İstanbul Şubesi yöneticileri ile işyeri temsilcileri, yukarıdaki talepleri Fahrettin Kurt'a ileterek, protokole istemleri doğrultusunda ek maddelerin eklenmesi gerekliliğini belirttiler.

Aktaş A.Ş.'den % 5'lik hisse alan Tes-İş Genel Merkezi Enerji işçilerinin başında yeni bir patron ve ticarethane gibi hareket edecek. İlerdeki saldırıları engellemek, enerji işçilerinin örgütlü gücünü yaratmaktan geçiyor.

Görüşmenin ardından devir sözleşmesine çilerin talebi doğrultusunda "yeni işveren (Aktaş firması) iş yasanın 24. maddesine göre toplu işten çıkarmada bulunamaz" maddesi eklendi.

Türkiye Elektrik Kurumu, Aktaş firması yetkilileri ile Tes-İş 1 Nolu Şube işçilerinin hazırladığı diğer maddelerin daha sonra görüşülmesi kararı alındı.

İŞÇİLERİN BAŞINDA YENİ BİR PATRON VE TİCARETHANE TES-İŞ

Fahrettin Kurt, TEK'in elektrik dağıtımının iki türlü özelleştirmeye tabii tutulduğunu, İstanbul ve Kayseri'de "Yarı özelleştirme" diye tanımladığı işletme devri, Rumeli yakası ve bütün Trakya'nın ise "tam özelleştirme" denilen üretim santralleri ile birlikte özel sektöre devredileceğini belirtti.

Türk-İş genel kurulunda özelleştirmelere karşı tavrının genel grev olacağını söyleyen Faruk Barut ve Tes-İş Genel Merkezi bu gelişmelere karşı alabileceğine sessiz ve duyarsız. Bu da yetmiyormuş gibi, Aktaş anonim şirketinin hisselerinden % 5'inin sendikaya ayrılmasına da onay vererek, sendikadan bir ticarethane konumuna gelmesini sağladılar.

Enerji işçilerini sermayeye peşkes çeken ve bundan da pay alan Tes-İş genel merkezi, şimdi enerji işçilerinin başında yeni bir patron ve ticarethane gibi hareket edecek.

Toplu sözleşme masasında işveren tarafından oturacak ve toplu sözleşmelere imza atarken doğal olarak bir patron gibi kârdan aldığı payla hareket edecek. Tes-İş Genel Merkezi gelişmelere onay vermesiyle sarı yü-

zünü bu sefer saklamaya bile gerek duyulmayacak.

Özelleştirmelere karşı, enerji işçilerinin üretimden gelen gücünü kullanmak yerine bundan pay almayı yeğ tutan Tes-İş Genel Merkezi İstanbul Şubesinin etkin ve örnek tavrından ders alınmalıdır.

Tes-İş 1 Nolu Şube yönetici ve işçilerinin özelleştirmeye karşı duyurdukları ve müdahaleleri ile protokole istemlerinin bir maddesi geçmesi diğerlerinin ileride görüşülme kararının alınması sınıfın örgütlü gücü ile nelerin yapılabileceğini göstermektedir.

Enerji işçilerinin istemlerinin bütünüyle hayata geçemesinin nedeni Genel Merkezin tavrından dolayıdır. Sermayeye çanak tutan ve bundan pay alan Tes-İş Genel Merkezi enerji işçilerinin bütünüyle sonuç alıcı tavır almada bir engel oluşturmaktadır. Sendika genel merkezinin gerekli tavır ve işlemlerin yapılmasında belirleyici olması ve tüzel kişiliğinin bulunması en önemli etkenlerden birini oluşturmaktadır.

Tes-İş Genel Merkezinin % 5'lik hisse almasına çalışanlara % 20 hisse verilmesine 5 yıllık bir süre içinde % 50'lik hissenin borçsuz halka açılmasına onay vermek ve aktifleştirmek, emek içi halklarımızın alınterleriyle yarattıkları değerlerin yerli yabancı tekelere peşkes çekilmesine onay vermektedir.

Sermayenin tabana yayılmasını sağlamak, devlet işletmelerindeki verimsizliği ortadan kaldırmak, çağa uygunluğu, gerekçe gösterilerek modernleştirme adıyla yapılanlar demagojiden aldatmadan başka birşey değildir. Halka açılma gibi sözler birçok örnekte görüldüğü gibi küçük sermaye birikimlerinin toplanarak büyük sermayeye aktırılmasıdır. Alınan ekonomik karar, tedbir ve uygulamalarla tekelleşme olayını hızlandırmaktır. İşçiler açısından ise, bunun anlamı işten atılma, sendikasılaştırma, kazanılmış hakların gaspedilmesidir.

Çimse-İş Adana Şube Başkanı Selahattin Uzun:

"Türk-İş kapıları çalıp, hak arayacağına işçinin sesine kulak vermeli"

13.gününde olan greviniz hakkında bir değerlendirme yaparmısınız?
Bugün 13.gününde olan grevimizle ilgili süreç ne olursa olsun, gerek kamuoyu, gerek demokratik kitle, gerek işçi arkadaşlarımız açısından olsun birlik ve dayanışma açısından herhangi bir sıkıntımız yoktur. Bu arada özellikle sunu belirtmek isterim, demokratik kitle örgütleri ve sendikaları bu dayanışmalarından dolayı kutlar, bu dayanışmanın sadece grevde değil, her zaman işçi sınıfı ile birlikte kalıcı demokratik hakların elde edilmesine kadar devamını diliyoruz. Grev süresince birçok kişi ve demokratik kuruluşların maddi ve ma-

nevi yardımlarını gördük, hele bunların arasında bir emekçi kardeşimizin zaman zaman yolladığı öğle yemekleri bizi çok duygulandırdı.

Büldüğimizi gibi grev, işçi sınıfı için bir savas ve eğitim okuludur. Bu konuda sendika ve işçi arkadaşlarımızın neler yapıyor, ya da yapmalıdır?

Sorunuza katılıyorum. Komite oluşturduk. Seminerler veriyoruz. İlafta değil pratikte birşeyler yapmak gerekiyor. Seminerlerimize katılım oldukça yüksek. Yerimizin darlığı nedeniyle gruplar halinde yapıyoruz. Biz sade şimdiki değil, grevden 5-6 ay öncesinden eğitim çalışmalarına başlamıştık, devam ettiriyoruz. Çimento grevi öncesinde S.Yılmaz ile hükümet yetkilileri arasında Bolu İlgaç otelinde bir görüşme yapıldı. Buna bağlı olarak grev ertelemeleri yapılabilir, bu konuda bir hazırlığımız var mı?

Bu işçilerin bizzat tasvip edilen birşey değildir. Türk-İş kapıları çalarak hak elde etmek yerine, tabanın sesine kulak verip, tabanı ile mücadele ederek hak almasını bilmelidir. Bu nedenle bu buluşmayı Türk-İş tabanı onaylamamıştır. Sonuç, hükümetin kamuoyunu meşgul etmesinden başka birşey değildir. Her alanda işçi sınıfının mücadelesini kırmak için sermayenin örgütlü gücüne karşı, işçi sınıfının 12 Eylül ve onun devamı iktidarların çıkarmış oldukları anti-demokratik yasaları kırmaya kararlıdır. Zaten işçi sınıfıdır.

Grev erteleme olayı anti-demokratiktir. Devamı 9.sayfada

Toplu sözleşme görüşmeleri sürerken, fabrikanın kapatma ilanı ile karşılaşan Pakmaya işçileri "Bizler çalışmak istiyoruz. Bu kanunsuz lokavttır" diyerek fabrika önünde oturdular.

Pakmaya işçisi fabrika önünde

(İşçilerin Sesi/İzmit)- Son aylarda birçok iş kolunda toplu sözleşme görüşmeleri başladı. Lastik, çimento, seramik ve tarım işçilerinin grevleri işvereni baskı ve oyunlarına rağmen sürerken, toplu sözleşme görüşmeleri aşamasında olan Pakmaya işçisine yönelik bir senaryo oynanıyor.

Pakmaya işvereni ile Tek-Gıda İş sendikası arasında devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde ve arabulucu aşamasında bir anlaşma sağlanamamıştır. Tek-Gıda İş sendikası grev kararı aşamasında iken 30 Mart Cuma günü işveren tüm çalışanlara ücretli izin vererek fabrikayı 2 günlüğüne tatil etti. 2 Nisan günü işbaşı yapmak için fabrika önüne gelen işçiler fabrika kapısında, 2 Nisan'dan itibaren tesislerin kapatıldığını işçilerin tazminatlarının ve maaşlarının bankaya yatırıldığını yazan kapatma ilanı ile karşılaştılar. "Bizler çalışmak istiyoruz. İşverenin bu uygulaması kanunsuz lokavttır", diyen işçiler fabrika önünde oturma eylemi başlattı. Tek-Gıda İş sendikası bölge başkanı Halil Gülöğlü yaptığı konuşmada "İşveren toplu sözleşme pazarlığı devam ederken ücret artışı yapmaksızın işçilerin hizmet akidlerini feshetmiş ve üretimi durdurarak kanunsuz lokavt yapmıştır. Böylece işyerindeki 360 işçi işverenin kasıtlı davranışı ile sokaka atılmıştır. Toplu sözleşme görüşmelerinde en son % 70 + 7 bin TL verdi, bizim istediğimiz ise günlük yömniyelere 80 bin TL zamdır" diyerek işçilere işverenin teklifini kabul edip etmediğini sordu. İşverenin bu teklifini kabul etmeyen işçiler "Baskılar bizi yıldıramaz" diyerek fabrika önünde bekleyişlerini sürdürüyorlar. Fabrika müdürü Kılıçarslan İnce ise "Sendikamız taleplerini karşılamamız mümkün değil, işyerini kapatma kararını aldık. Uygulamamız lokavt değildir. Lokavt, grev ilanından sonra söz konusudur. Biz talep edilen ücretleri karşılayamayacağımızı gördük tesisin durdurulmasına karar verdik" şeklinde açıklama yaptı.

Kapıları kaynakla kapatılmış fabrikanın önünde oturan işçilerden biri şöyle diyor: "Sözleşme görüşmeleri sırasında bizler çalış-

mayı bıraksaydık kanunsuz grev olurdu, üzerimize polisi, jandarmayı sürerlerdi. İşveren 12 Eylül sonrası kendi çıkarları doğrultusunda hazırlanan yasa maddelerini çiğneyerek kanunsuz lokavt uyguluyor, nerede yasalar? nerede devlet! Jandarma geldi bizi dağıtmaya çalıştı, sanki suçlu işçiyim gibi. Bu olayda suçlu varsa o da işverendir. Bizim istediklerimizi veremeyeceğini, taleplerimizin çok yüksek olduğunu öne sürüyor. Maya üretiminde sermaye katan PAKMAYA'dan istediğimiz insanca yaşamak için gerekli olan paradır. Ayrıca geçen ayın maaşlarını da, tazminatla birlikte bankaya yatırmış bulunuyor. Bu yüzden maaşlarımız alamıyoruz. Ancak biz bu paraları almaya çalıştık, sonuna kadar mücadele edeceğiz, bu bizim için bir sınavdır, bu sınavı işçi arkadaşlarımızın birliği ile geçeceğimize inanıyoruz."

Tek Gıda-İş sendikasının iş mahkemesine ve idare mahkemesine başvurarak uygulamanın durdurulmasını istedi. 11 Nisan'da da yasal prosedür gereği, grev kararı asıldı.

Öte yandan Selülöz-İş, Harb-İş, Otomobil-İş, Tekstil, Tek Gıda İş, Likat-İş, Laspetkim-İş Türk Metal, Belediye-İş ve Çelik-İş sendikası temsilcileri ve siyasi iktidarlarıyla 1980 yılı gibi yaşatmak istiyorlar. Çankırı biliyorlarki 1980'ler kendilerine yaradı. Giderayak etkinlikleri azalıyor, o halde ne yapıp yapıp kendilerinin yaptıkları yasalardan çığnemeği uygundur. "İşçiler çok istiyorlar" gibi zavallı gerekçelerle yasalarını yok sayıp ülkede koşturuyorlar. PAKMAYA mamullerinin ülkemiz genelinde boykot edilmesini istiyoruz" denildi.

Pakmaya özelinde sağlanan sendikaların bu birliği somut hedeflere yönelereksürdürülmesi gerekmektedir. Ayrıca sorunların gelişmelerine müdahale edilmelidir. İşçi sınıfı üzerinde oynanan bu oyunların ve baskıların boşa çıkarılmasının yolu işçilerin örgütlülüğüdür.

Pera Palas'ta mücadele

- Tarihi Pera Palas otelinden atılan 40 işçinin 5 gün süreyle gerçekleştirdiği açlık grevi umulan başarıyı sağlayamadı
- TOLEYİS sendikası yöneticileri gerçekleştirilen eylemler süresince dillerinden düşürmedikleri "yasal sınırlar"ı zorlamadılar.
- Pera işçilerinin ve bütün işçilerinin sorunu olan işten atılmaların önüne ancak örgütlü mücadele ile geçilir

İşverenlerin sendikaya tahammülleri yok. Bunun en son örneklerinden biri tarihi Pera Palas Otelinde yaşandı. Otelin işletmecisi Hasan Süzer TOLEYİS sendikasına üye olan işçilerden 40'ini 13. ve 17. maddelere dayanarak işten attı. Atılan işçilerin "İşe dönmezler kararlı olduklarını" belirterek otelin önünde başladıkları süresiz açlık grevi 5.günde son buldu.

TOLEYİS sendikası yöneticileri "İşçilerin sendikalaşmasının doğal ve demokratik bir hak olduğuna" söyleyerek işverenin bu konuda hiç bir diyaloga yanaşmadığını belirtiyorlar.

Hasan Süzer ismi son yıllarda kamuoyunda ANAP'la beraber işçeye duyulmuştu. Emekçi, emekçiye düşman bir parti olan ANAP'ın kurucuları arasında yer alan Süzer'in işçilerle karşı bugünkü tavır hiç şaşırtıcı değil.

Yeni işten atılmaları beklediği Pera Palas'ta halen çalışmakta olan işçiler atılan arkadaşlarına destek vermek çabası içindeler. İlk atılmalar olduğunda yemek boykotu yapan Pera Palas işçileri devam eden süreçte iş yavaşlatma eylemini sürdürüyorlar.

Arkadaşlarının atılmasına seyirci kalmayan Pera Palas işçilerini vereceği etkili destek, işverenin katı tutumunu kırmamanın tek yolu olarak görünüyor. TOLEYİS sendikasının kendisine çizdiği "yasal sınırlar" ise son kertede işçilerle işvereni yüzyüze bırakıyor.

Nitekim TOLEYİS sendikası işçilerin hakları taleplerine sahip çıkarak kendini "dışarıda tutmak" yolunu seçti. Biten açlık grevi sonrasında ise göstermelik bir dayanışma hesabı ile vaziyeti kurtarmaya çalışan yöneticiler "desteğimizi sürdüreceğiz" gibi yuvarlak laflarla utançlarını gizleme yolunu seçtiler.

Unutulmasın ki işçi sınıfının çıkarları öncelikle kendi yaratacağı örgütlülüklerden geçer. Bulduklarını her alanda örgütlenme ve mücadele yolunu seçen işçilerin, uzlaşmacı sendikacıların yönlendirmelerine ihtiyacı yoktur. İşçeri komiteleri türü örgütlenmeler onların "parayı kapma" ve "daha çok üye yapma" gibi çıkar hesaplarını da bozacaktır.

Sarı sendikacılık zinciri kırılacak

Bizler Haber-İş Sendikası'na bağlı telefon müdürlüğünde çalışan işçileriz. Ekonomik dar boğaz içinde olmamıza rağmen elimiz bekletmez hem işverenin hem de, Haber-İş gibi güdümlü bir sendikamızın işini kolaylaştırmaktadır. Duyarlı işçilerin işyerinde birliği ve örgütlülüğü sağlama girişimimiz işveren tarafından kısa sürede engellenilmekte, mücadeleciler sürgün tehdidiyle karşı karşıya kalmaktadır. Hatta işveren, bazı bilimsiz işçi arkadaşlarımızdan bizler hakkında şikayet dilekçesi almaya bile başlamaktadır. Disiplin cezaları konusunda ise tam bir keyfiyet hüküm sürüyor. Disiplin Kurulu toplanmadan, temsilciye disiplin cezası verilebiliyor. Şube yöneticilerinin de sahip çıkılmaması nedeniyle karara itiraz edilemiyor. Toplu sözleşme döneminde daha dirençsiz işçi arkadaşlarımızın işveren bizi ne kadar zannalacağını biliyoruz. Bunun adı sarı sendikacılık değil de nedir?

Ancak bizler her türlü baskıya rağmen sarı sendikacılık zincirinin, buya duyurdu işçiler olmak üzere tüm işçilerin mücadelesi ve kararlı tavırları sonucunda kırılacağına söz ve karar hakkımızla kavuşacağımıza inanıyoruz. Toplu sözleşme döneminde elimiz lediğimiz önümlü mücadeleye rağmen kapalı kapılar ardında iş bitirenler yok olmasın mahkumdur.

İşçileri gütlüyoruz, kararlıyız,

Sesi-Manisa)-193 işçinin çalıştığı örgütlü bulunan Petrol-İş Sendikası'nın yönetiminde devam eden grevde görüşmeleri sonuç verilememiş ve kararlı mücadele, 2 Nisan 1990 Pazartesi sabahı başladı.

Yapılan grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

İşçiler, grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı. Grev yasaklarına rağmen, işçiler grev sabahı çözülmeye çalıştı.

SEREL'de işveren terörü...

(İşçilerin Sesi-Manisa) Serel Seramik işçilerini son dönemlerde geliştirdikleri örgütlenme ve hak alma mücadelesi yeni bir boyuta ulaştı. 3 yıllık toplu sözleşmenin getirdiği ekonomik sıkıntıları aşmak için bir dizi eylem gerçekleştiren Serel işçileri, bunun sonucunda 200 bin lira tutarında ek zam alabilmişlerdi. Hak alma ve örgütlenme mücadelesinin boyutu ise işvereni giderek rahatsız etti ve Serel'de beşer onar kişilik işten atılmalar başladı. İşçilerin bağlı bulunduğu Çimse-İş sendikasının bu eylemlerle sürecinde işyeri temsilcilerinin işten atarak işverene yardımcı olması ise işin diğer yönünü gösteriyor. Çimse-İş yöneticilerinin "İşyerlerinde kesinlikle temsilci seçimi yapılmayacak" şeklindeki tavri kimden yana olduklarının bir göstergesi. İşyerine atama dahil yapmayan sendika işçileri yalnız bırakıyor.

Sonuç olarak 91 sözleşmesine örgütsüz, güçsüz ve uysallaştırılmış bir işçi topluluğu ile masaya oturmayı planlayan işveren bu amanda başarılı oluyor.

İşveren eylemlerde etkili olan birimlerde, yönetimde şef, ustabaşı ve posta başları kullanarak işçilere karşı baskı uyguluyor. İşten atılan işçilerin işyerindeki baskıları şöyle anlatıyorlar: "İşyerinde üç kişiyi bile biraraya gelmesi yasak. İşveren gruplaşmama çağırıyor, diyor. Siyasi sohbet yasak. Yani kısaca örgütlenmeyeceksiniz, hakkınızı aramaya çalışmayın, verilenle yetineceksiniz, deniliyor. 13. ve 14. maddeye dayanılarak iş akdi feshediliyor."

Serel Seramik'te işten atılacakların listesini İstanbul genel merkez, fabrika müdürü ve personel şefinden oluşan üçlü grup belirliyor. Bazı şef ve ustabaşların da buna yardımcı oldukları gözleniyor.

Serel işçilerinin işten atılmalarının önüne geçilememelerinin yolu kendi güçlü ellerindedir. Geliştirildikleri eylemler sonucunda kendi güçlerinin farkına varan Serel işçileri mücadele ve örgütlenme yolunda ısrarlı olmak durumundadırlar.

Eskişehir Belediyesi toplu sözleşme görüşmelerinde Uyuşmazlık sürüyor

(İşçilerin Sesi-Eskişehir) Belediye-İş Sendikası ile Eskişehir Belediyesi arasında 21 Şubat 1990 günü başlayan toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık devam ediyor.

Belediye-İş Sendikası'nın 850.000 TL net ücret istediği görüşmelerde Belediye Başkanı Selam Vardar "450.000.-TL'den fazla veremeyiz, sizin söyledikleriniz rakamı kabul edersem işçilerin mağnını veremeyiz" diyor.

Türk-İş 2. bölge temsilciliğinde bir araya gelerek ortak basın açıklaması yapan Türk-İş'e bağlı 14 sendikadan başkanı, Belediye Başkanı Selami Vardar'ın sözlerini üstü örtülü bir tehdit olarak nitelendirdiler. Türk-İş 2. bölge temsilcisi Yüksel Türemiş "Bizim siyasi hiç bir amacımız yok, amacımız ekonomik. Bir kes'in fiatının 350.000 TL. olduğu ülkemiz-

Çelik-İş İzmit Şube Kongresi

Beklenen sonuç

1. Olağan genel kurulu yapan Çelik-İş İzmit şubesinde yönetim tek listeyle belirlendi. İzmit'in metal işkolunda önemli bir potansiyeli bünyesinde barındırma şansına sahip olduğu kongreyi dikkat çekici kıldı.

Çelik-İş İzmit Şubesi 1. olağan genel kurulu 1 Nisan Pazar günü yapıldı. Tek listenin çıktığı genel kurulda bilinen sonuç gerçekleşti.

İzmitte son birkaç aydır yaşanan Türk-Metal'den istifalar ve Çelik-İş'e geçişle yaklaşık 3000 üyesi olan Çelik-İş İzmit Şubesi 16 Ekim 89'da açılmıştı. Sarı-ganster sendika Türk-Metal'in işverene kucak kucağı tavırları, üyesi işçilerde huzursuzluğu, tepkiyi artırmış, aynı işkolunda örgütlü diğer tavrırları, üyesi işçilerde huzursuzluğu, tepkiyi artırmış, aynı işkolunda örgütlü diğer sendikalar da yeterli bulunmayınca, "yeni denememiz" bir isim olarak örülen Çelik-İş'e üye olanların sayısı birkaç ay içinde 2700'ü bulmuştu.

Çelik-İş'in İzmit'in metal işkolunda önemli bir potansiyeli bünyesinde barındırma şansına sahip görünmesi ve bu anlamda metal işçilerinin mücadele potansiyelini etkileyecek bir konuma geliyor olduğu genel kurulu dikkat çekici kılıyordu.

Kongre, şube başkanı Kadir Uzun'un açış konuşmasıyla başladı. Uzun, "ekmek, barış, iş, özgürlük ve demokrasi, mücadelesi"nde yeni mevziler kazanmak için işçi ve sendika olarak örgütlenmenin gerekliliğinden bahsederken, sendikal anlayışlarını; Sendikal birlik-sendikal demokrasi, gerçekçilik ve açıklık ilkelerini dayandırdı.

"Sendikal birlik fabrikalarda başlar. İşçi işveren ilişkisi en somut biçimiyle fabrikalarda yaşanır. Fabrikalarda başlayan bu birlik, işkolları, ülke ve uluslararası düzeylerde de sağlamalıyız." diyerek sağlıklı bir perspektif sunan Kadir Uzun "demokratiklik ilkesi"ni açıklarken aynı sağlamlığı gösteremedi. Uzun; "Sendikal demokrasinin özünü sendikal mücadelelerin bütün alanlarında, tabanın söz ve karar sahibi olmasıdır" derken, bunu yasağa geçirmenin yolunu da temel bir nokta olarak uyelerden, yöneticilere (üm kadrolara demokratik yollardan seçilmesi ilkesine dayandırdı. Aynı konuda taban örgütlen-

Çukurova'da grev davuluna engel

Münir Ceylan Aga-kim de yaptığı konuşmada "Bugün ülke düzeyinde işkolu grevleri yayılıyorsa bunun sorumlusu işçiler değil, 82 Anayasasının sermayedarlara vermiş olduğu güvencedir" dedi

(İşçilerin Sesi)-Mersin yolu üzerinde kurulu AGA-KİM iş yerinde çalışan 40 kişi adına yetkili sendika Petrol-İş ile işveren sendikası KİPLAS arasında Kasım ayında başlayan görüşmelerin uyuşmazlıkla sonuçlanması sonucu Petrol-İş Sendikasının almış olduğu grev kararı 12 Nisan'da uygulamaya konuldu.

Grevdeki Çimse-İş işçilerinin ve SASA işyerinden gelen işçilerle, bazı sendika şube başkanlarının desteğiyle başlayan grevde ilk konuşmayı yapan Petrol-İş şube başkanı Yusuf Doğan "İşverenler nelerine güvenerek, işçilere bu kadar katı davranıyorlar. Güvenceleri açık; her 10 yılda bir yapılan cuntalar. Artık cuntalar terbiye edilmek istemiyoruz." dedikten sonra sözü genel başkanı Münir Ceylan'a verdi.

Münir Ceylan, "Bu gün ülke düzeyinde işkolu grevleri yayılıyorsa bunun sorumlusu iş-

çiler değil, 82 Anayasasının sermayedarlara vermiş olduğu güvencedir. Bunun siyasal anlamdaki yansımaları giderek kurumlaşmakta olan faşizmdir. Şimdiye kadar toplu sözleşmelerle, sorunlarımız bir çözüme kavuşmadı. Sorunlarımızın çözüme kavuşması için, işçi toplu sözleşmeler kadar insan hakları ve demokrasi mücadelesinde de yerimizi almamız gerekir." derken, konuşmasında Güneydoğu olaylarına da yer veren Ceylan, hükümetin almakta olduğu tedbirlerin adeta bir savaş kararı olduğunu ve en temel insan hak ve özgürlüklerine saldırı olduğunu söyleyerek, buna (tüm ülke düzeyinde herkesin karşı koymasına) gerektiğini, en büyük görevin de işçilere düşmekte olduğunu belirtti.

Daha sonra yüzbaşının davul çaldırılmamasını, otobüslerinde davul çalarak protesto eden işçiler, alkışlarla protestolarını sürdürdüler.

"Sağlık Çalışanlarının Sendikal Hakları" Sempozyumu

Önemli olan mücadelenin içinde olmak

Yunanistan delegesi; "Cunta sonrası anayasa sizinkinden daha kısıtlıydı. Örgütlenmemiz ilk dernekleşme şeklinde başladı. Fakat dernekleşme ve sendikalaşma sürecini bir bütün olarak gördük ve mücadelemizi bu doğrultuda gerçekleştirdik. Birim örgütlenmemiz biçimiyli hareket ettilik."

İstanbul Tabip, Diş Hekimleri, Veteriner Hekimleri, Eczacılar Odalarının düzenlediği "Sağlık Çalışanlarının Sendikal Hakları Sempozyumu" 31 Mart-1 Nisan tarihleri arasında Büyükşehir Belediye Meclis Salonunda yapıldı.

İlginç oldukça az olduğu sempozyuma değişik siyasal partiler, sendikalar, odalar ve kamu çalışanlarının örgütüllüklerinden temsilciler ve yabancı konuklar katıldılar, tebliğler sundular. Ayrıca "1965-1970 Kamu Çalışanları Sendikal Deneyi" adıyla bir panelde düzenlendi.

Sempozyuma katılan DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel "Bu bir fayattır" derken "Örgütlenme önemli değildir, ülkenin genel durumu önemlidir." "Bati ülkelerinde ne varsa ülkemizde de o olmalıdır" diyerek "siyaset" yapmadığını ifade etti.

Uluslararası kamu görevlileri federasyonu (PSI) Türkiye temsilcisi de "Örgütlenin kamu çalışanlarının sendikal örgütllüğünün yararlıması mücadelesine bütün desteğini verdiğini" söyledi.

Hak-İş Federasyonu adına konuşan Necati Çelik "Halâ tartışmaların sürmesi 20. yüzyılda aybıtı" olarak değerlendirdi.

Otomobil-İş adına konuşan Mehmet Çapar kamu çalışanlarının yanında olduklarını grevli toplu sözleşme sendika hakkının tanınmasını istedi. Sempozyuma Günümüzde Sendikalaşmanın Hukuki Sorunları; Kamu Çalışanlarının Sendikasında Varlık ve Perspektifler" adlı tebliğler sunuldu. Yapılan panel ve foruma ilgi ve katılım oldukça azdı.

Sempozyumu düzenleyen oda temsilcileri 12 Eylül'ün yarattığı toplum modelini eleştirerek, örgütlenmenin ve çalışmaların hızlandırılmasını önerdi. Üzerinde durdular. İstanbul Eczacılar Odası adına konuşan Firat Güneş "Mücadelemizi insanlık ve kardeşlikle sürdürmeliyiz. Ve bunun inada ve keyifle yapmak zorundayız. Önemli olan yapılması gerekenlere süre koymak değil, mücadelenin içinde olmaktır." dedi.

Sempozyuma değişik kamu çalışanlarının katılmalarına rağmen, nasıl bir örgütlenme, nasıl bir mücadele tarzı, bugün ve gelecekteki görevleri yakalama anlamında verimli konuşular gerçekleştirildi. Yalnızca sorunlar anlatıldı.

Bunun yanında özellikle Yunanistan adına konuşan, sağlık çalışanlarının sendikalaşma mücadelesini anlatan konuşuk dikkat çekti.

Gazete olarak biz de ülkemizde yaşananlarla benzerlik göstermesi ve uluslararası deneyim olmasından Yunanistan'da sağlık işkolundaki örgütlenme süreci ve yöntemleri üzerine sorular sorduk.

Bu konuda Yunanistan delegesi'ni görüştük. "Yunanistan'da cunta sonrası bu haklar kazanarak alındı. Yani mücadeleyle ve mücadele içinde alındı. Cunta sonrası anayasa sizinkinden daha da kısıtlıydı. Örgütlenmemiz ilk dernekleşme şeklinde başladı. Fakat dernekleşme ve sendikalaşma sürecini bir bütün olarak gördük ve mücadelemizi bu doğrultuda sürdürdük. Birim örgütlenmemiz biçimiyli hareket ettik. Hastanelerdeki sağlık işkolunda çalışanların birliğini sağlama ve dayanışma hedefledik. Sendikamızın etkili ve güçlü olmasını gerçekleştirdik. Son 6 yıldık süresince, halklarımızın büyük bir kısmının kazanılması demektir. Şimdi haklarımızı daha da geliştirme yolunda."

Bütün Türkiye 1 Mayıs alanıdır

Bütün işyerleri 1 Mayıs alanıdır

İşçi sınıfının 8 saatlik işgünü mücadelesinden doğan 1 Mayıs, süreç içinde anlamı daha da boyutlanarak işçi sınıfının uluslararası mücadele, birlik ve dayanışma günü olarak kabul edilmiştir. 1 Mayıs hem bütün dünya işçilerinin ve emekçi halklarının en genel taleplerinin hem de her ülke özelinde yaşanan somut sorunların kaynağını güncel taleplerin yükseldiği, bu talepler doğrultusundaki mücadelenin daha üst boyutlara çıkarıldığı bir gün olarak değerlendirilmiştir. Yani 1 Mayıs, 1 Mayıs olduğu için değil; salt geçmiş mücadeleyi ve bu mücadelede yitirdiklerimizi anmak için değil işçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde daha ileri bir noktaya ulaşmak, sınıfın uluslararası mücadele ve bu dayanışmasına hizmet eden birliğin yaratılmasına sağlamak ve yaşanan somut durumdaki işçilerin ve emekçilerin içinde buldukları koşullardan doğan talepleri uğrunda mücadelelerini yükseltmesi için kutlanır.

Bu temel tesbit 1 Mayısın kutlanmasına ilişkin salt biçimsel ve mekanistik tartışmaların sığlığını gösterirken, asıl yapılması gereken de işareti ediyor. 1 Mayısın içeriğinin doldurulması ve biçim tartışmalarının ancak bu içerikle bağlantılı olarak anlam kazanabileceği gerçeği, yerine getirilmemiş gereken bir görevi de gösteriyor. Dünya genelinde ve ülke özelinde sınıf mücadelesinin bugün içinde bulunduğu durumu, bu durumdan kaynaklanan somut talepleri, işçi ve emekçi güçlerin mevcut koşullarını tesbit etmek ve 1 Mayıs 1990'ın içeriği ve biçimini bütün bunlara bağlı olarak ele almak.

Emegen sınıfların pervasızca uyguladıkları soygun, sömür ve baskı politikalarına karşı bütün halk kesimlerinde tepkilerin yoğunlaşığı günleri yaşıyoruz. Olanüstü bölge halkının gelişirdiği ve kitlesel boyutlara ulaşan direnme mücadelesi, köylülüğün yılların süskunluğunu yitirerek alanlara dökmüş, öğrenci gençliğin belli bir gelişme içine giren demokratik-özek Üniversite mücadelesi, memurların sendikalaşma ve haklarını almaları doğrultusunda bir araya gelmeleri, cins ayrımcılığı, militarizm, dinsel gericiğe, insan hakları ihallerine, çevre kirliliğine karşı insanca yaşam isteklerindeki artış ve çok çeşitli eylem biçimleriyle, grevlerle kendisini açığa vuran işçi sınıfındaki yılların biriktirdiği tepki halk kesimlerindeki canlanmanın işaretleridir. Ne var ki toplumsal muhalefetin işçilerin kesimleri arasında ortak bir mücadele hatının çizilememiş olması bu farklı sınıf ve katmanların ortak tek bir hedefe yönelmemesini de beraberinde getiriyor. İşte 1 Mayıs 1990, işçi sınıfı ve emekçi halklar arasında ihtiyacı duyulan ortak bir pratik mücadele hatının yaratılmasına, ayrı kanallardan akan toplumsal muhalefetin birliktelik ve aynı hedefe doğru akmasına, bu yöndeki çabaların daha ileri boyutlara ulaşmasını hizmet etmelidir.

Halk kesimlerinde düzene karşı oluşan tepkileri önmek ve bastırmak amacıyla emegen sınıflar bir yandan 'milli uzlaşma' önerileriyle somutlu düzeni işçilere ve emekçilere onaylatmak isterken, diğer yandan provakatif cinayetlerle hedef dışı, ortaltı bulandırmaya çalışmaktadır. İyi boş, soyut bir 'terör' kavramı ortaya atılarak ve mevcut düzenin demokrasi şeklinde tanımlanarak 'teröre karşı demokrasi cephesi' oluşturulmak istenmekte toplumsal

muhalefetin gelişen eylemlilikleri bu terör tanımına sokularak, halka karşı topyekün savaşın meşruluğu sağlanmaya çalışılmaktadır. Oynamak istenen bu oyunlara karşı, 1 Mayıs 'milli uzlaşma' oyununu bozmalı, yükselen devlet terörüne karşı demokrasiyi varedilebilir için verilen mücadelelerin yükseltilmesine hizmet etmeli, fakat bu doğrultuda, emegen sınıfların 'anarsiz terör' demojolarına su taşımamalıdır. Bu pasifist, reformist değil devrimci anlamda kitlesel ve olmayan demokrasiyi savunmak için bir araya gelen ittifakları parçalayıcı nitelikte kutlama olmalıdır.

12 Eylül'le birlikte kapsamlı ve doğrudan bir saldırıya girişen emegen sınıflar ve onların arkasındaki emperyalist güçler, başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi halkların, her türlü hakkını gasbedip bütün örgütlenmelerini dağıtırken, bütün bir toplumsal hayatın da yeniden bir yapılanmasına giriştiler. Bu gün kendisini 1982 Anayasası, diğer yasalar ve fihli uygulamalarla ifade eden bu yapılanma işçi sınıfı ve emekçi halklar açısından sömürünün, işkencenin, sövencinin katmerlenmesi anlamına gelirken, emperyalizm olan bağımsızlığın daha da derinleşmesine yöneliyordu. Bugün yaşadığımız bir çok sorunun temelinde 12 Eylül fasizmi ve onun devamcısı niteliğindeki uygulamalar yatmaktadır. Bu nedenle 1990 1 Mayıs'ı 12 Eylül'ün doğurduğu bütün sorunlarla, yarattığı bütün kurumlara, getirdiği bütün düzenlemelerle, birlikte tarihin çok tenekesine atılması, 12 Eylül'lerden ve onun devamcılarının hesap sorulmasına da hizmet etmelidir.

1 Mayıs 1990, işçi sınıfının özgürce örgütlenmesi, sendikalaşması, toplu sözleşme yapması ve sınıfsız grev hakkına (menfaat, hak grevi, dayanışma grevi, genel grev, siyasi grev) sahip olma mücadelesinde bir mücadele içeriği taşımaktadır. Bu amaçla:

- Bütün çalışanlara özgür sendikalaşma, özgür toplu sözleşme ve sınırsız grev hakkının sadece anayasal bir hak olarak tanınması ve herhangi bir yasal düzenlemeye uğratılmaması,
- Sendikalaşma ve sendikalar üzerindeki her türlü anti-demokratik yasa tüzük, genel ve fihli uygulamaların son bulması,
- Toplu sözleşmeler üzerindeki bütün sınırlama ve müdahalelerin kaldırılması,
- Zaten sınırlı olan grev hakkını fiilen işlemez hale getirmeyi hedefleyen grev tüzüğünün kaldırılarak, sınırsız grev hakkının tanınması, lokavtun suç ilan edilmesi,
- İşçi kıyımına dönüşen isten atılmaların ve katliam boyutundaki iş cinayetlerinin önlenmesi,

talepleri 1 Mayıs 1990'da haykırılmalıdır. Elbetteki bütün bunların gerçekleşmesi ancak verilen mücadele ile sağlanacaktır. Bugün kendiliğinden ve ekonomik taleplerin ağır bastığı işçi sınıfı mücadelesinde gaspedilen hakları daha ileri boyutlarına geri alabilecek, sınıfın ekonomik mücadelesini iktidar mücadelesine tabii olarak yürütebilecek sınıf ve kitle sendikasının, devrimci sendikal yapının yaratılması mücadelesinde 1 Mayıs mevcut birikimde bir sıçramaya da yol açmalıdır. İşçilerin ekonomik mücadelesinin tüm halkın özgürlüğü için, sermayenin boyundurduğundan bütün emekçilerin kurtuluşu için verilen mücadeleye bağlı olarak yürütülmesini sağlayacak sınıfın gerçek anlamda sendikal or-

gütlenmesini yaratılmasının gerekleri bütün 1 Mayıs faaliyetlerine yedirilmelidir. Bu doğrultuda 1 Mayıs 1990, işçi sınıfının mücadele birliğinin gelişmesine, gücünün açığa çıkmasına ve sınıfın kendisine güveninin artmasına, hepsinden önemlisi de bu gücün bilinç potansiyelini eriyerek mücadelelerini sürekliliğini sağlayacak örgütsel güncelerini yaratmasına hizmet etmelidir. Bu işe işyeri komite ve konseylerinin yaratılmasına bağlıdır. 1 MAYIS'TA İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİ İÇİN İLERİ !

İşçi sınıfı üzerindeki yasak ve baskılar bütün halk üzerindeki yasak ve baskılardan ayrı olarak düşünülmesi gerektiği gibi, işçi sınıfının ülke ve dünya genelindeki sorunlardan uzak bir mücadele çizgisi izlemesi de düşünülemez. Bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılması, halkın kendi geleceğini kendi elleriyle kurması yolundaki her pratik adım, her talebin en doğal sahibi ve en kararlı savunucusu işçi sınıfıdır. Her türlü sömürü ve baskının kaldırılması, insan onuruna yararlı bir düzenin kurulması yolundaki mücadelenin öncüsü olan işçi sınıfı 1 Mayıs 1990'da elbetteki bu yöndeki taleplerini yükseltecektir.

- Bu nedenle ;
- 1982 Anayasasının kaldırılması,
- Bu Anayasa ve onun uzantısı yasaları, tüzüklerle, kanun hükmünde kararnamele sürdürülmemesi, işkencilerden hesap sorulması MIT, Kontr-gerrilla ve siyasi polis dağıtılması,
- DGM'lerin kaldırılması, yargı bağımsızlığının sağlanması,
- 1982 Emperyalizmin boyundurduğu altın- da tutulmasına, ülkemizin değerlerinin emperyalistlere aktırılması hizmet eden AET, IMF, OECD gibi mali ve siyasi, NATO gibi askeri emperyalist örgütlenmelerle bütün ilişkilerin kesilmesi, ABD ile yapılan ikili kölelik anlaşmalarının iptali, ülkemizin stratejik konunun emperyalizmin çıkarları doğrultusunda kullanılmasının önlenmesi,

- Eğitim ve sağlık hizmetlerinin parasız ve nitelikli bir hale getirilmesi, işsizliğin önlenerek herkese yeteneğine ve isteğine uygun bir iş sağlanması, geçekünde yıkılmaların önlenmesi ve çağın gereklerine uygun bir konut sağlanması ve bunların devletin sorumluluğu altında olduğunu kabul edilmesi,

- Kadınlar üzerindeki her türlü ayrımcılığın son bulması,

- Kapitalizmin kar hirsından kaynaklanan çevre katliamının önlenmesi,

- Üniversitelerin bilimi halkın hizmetine sunan demokratik-özek bir yapıya kavuşturulması,
- Köylüler üzerindeki tececi-tüccar cenderesinin, kapitalist tükellerin ve emperyalizmin oyunlarının bozulması,
- Olanüstü Bölge halkı üzerinde estirilen

baskı ve teröre son verilerek demokrasinin vazgeçilmez ilkesi olan söz, yetki ve kararın halkta olmasının kabul edilmesi, özel timin dağıtılması, koruculuk sisteminin kaldırılması,

FAŞİST KURULUŞLARIN KALDIRILMASI, YETKİNİN VE İKTİDARIN HALKTA OLMADUĞU GERÇEK BİR DEMOKRASİNİN YARATILMASI doğrultusundaki mücadele daha da yükseltilebilir.

Ayrıca dünya genelinde yaşanan gelişmeler neredeyse emperyalizmin uluslararası bir zafere boyutuna ulaşırken, "sosyalizmin iflas ettiği", "ölüp bittiği" çığlıkları atılmaktadır. Bu gelişmeler karşısında yıkılıp iflas eden sosyalizm değil, revizyonist-bürokratik diktatörlükler olduğunun haykırarak, işçi sınıfının gerçek kurtuluşunun sosyalizmle olduğunu vurgulamak ve YAŞASIN SOSYALİZM şiarını yükseltmek 1 Mayıs 1990'da özel bir önem taşıyor.

İşte yukarıda belirtilen bir konjonktürde ve böylesi bir içerikte kutlanılması gereken 1 Mayıs'ın biçimi de anlatılanlara bağlı olarak ele alınarak kutlanmalıdır. Burada karşılaşılabilecek bir sorun üzerinde durmak gerekiyor. Biçim olarak çok farklı iki uca görünüyor olmasına rağmen öz olarak aynı düzlemde yer alan ve mücadeleyi kısırlıya, emegen sınıfların onayını arayan 1 Mayıs'ın devrimci özünü boşaltan, düzene eklenmeye çalışılan, diğer yanda çok daha "radikal" söylemler geliştirilmesine rağmen sonuç olarak aynı yere hizmet eden 1 Mayıs'ın geniş işçi ve emekçi kitlelere mal etmeyi düşünen düzen düz bir mücadele mantığı ile somut koşulları gözardı ederek belirli mekanları fetişleştirilen bu eğitim aşımak zorundadır. Bunun aşılması ve 1 Mayıs'ın gerçek anlam ve içeriğini uygun bir şekilde kutlanması için bütün Türkiye'nin işyerleri 1 Mayıs alanı yapılmalı ve içeriği en geniş işçi ve emekçi kitlelere anlatılmalı, kitlesel ve militan bir mücadele hattı oluşturulmalıdır. Bir yandan üretimden kaynaklanan güç devreye sokulmalı diğer yandan bütün Türkiye 1 Mayıs alanına çevrilmelidir. Elbetteki, işyerlerinde ve çeşitli bölgelerde yapılacak 1 Mayıs kutlamalarında somut koşullar değerlendirilerek, çeşitli yaratıcı eylem biçimleri gündeme gelebilecektir.

Soyguna, sömürüye, baskıya, işkenceye karşı, emperyalizme, faşizme, sövencimize karşı bağımsız demokratik bir Türkiye için, üreticilerin yönettiği bir düzen için, halkların kardeşliği üzerinde yükselen savaşı, sömürsüz bir dünya için yürütülen mücadelede işçi sınıfının uluslararası mücadele, birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ın şanlı bayrağı 1990'da daha yükseklere çekilmelidir. Sloganlarımız dalga dalga bütün ülkeyi sarmalı, faşizme karşı demokrasi mücadelesinde 1 Mayıs'la birlikte yeni mevzilere kazanabilmelidir.

YAŞASIN 1 MAYIS
YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI MÜCADELE, BİRLİK VE DAYANIŞMA GÜNÜ
1 MAYIS'TA İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİ İÇİN İLERİ
ÜRETEN BİZİZ, YÖNETEN DE BİZ OLACAGIZ
BÜTÜN TÜRKİYE 1 MAYIS ALANIDIR, İŞYERLERİ 1 MAYIS ALINIDIR
YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ MÜCADELE BİRLİĞİ

İzmir Belediye İşçileri:

"Çekilsinler yönetimden; Bizler yönetime talibiz"

İşçilerin Sesi-İZMİR)-İki aya yakındır TİS görüşmelerinin sürdürüldüğü Belediye işçilerinin işyerlerinde ziyaret ettik. Söyleşiyi aktarıyoruz. "TİS görüşmelerimiz 5 Mart'ta başladı. Bizler iki ay önceden taslak hazırlarına başladık. 500 işçinin çalıştığı TRO-OTO Atölyesinde her postadan seçilen 30 civarında temsilciyle günde iki saat taslak üzerinde çalıştık. Hazırlanan taslak, tüm işçi arkadaşların onayına sunulduktan sonra, sendika yöneticilerine verildi. Belediye-İş bünyesindeki ilgili 4 sendikamız her şubesinden 4 işçi temsilcisinin de katılımıyla oluşturulan üst komisyonlarda taslağımıza son halini verdikten sonra, sözleşme taslakları tüm işçilerin izleyebileceği duyuru panolarımıza asıldı. Sözleşme görüşmelerinin başladığı daha ilk günlerde sendika başkanının işçilerle yaptığı söyleşide "İşçiler olarak taslağa sahip çıkacağımızı, aynı şekilde sendikamızın da sahip çıkmasını istedik. Taslak sözleşme çalışmalarını sırasında her postadan birer işçinin demokratik yöntemlerle seçilerek oluşturulan temsilciler kurulu bir örgütlülüğün devamını sağladık. İşyerindeki sorunları tartışabileceğimiz, diğer işyerleriyle dayanışma sağlamak ve kalıcılaşabilecek amacıyla taslak hazırlıklarını sırasında oluşturulan kurulu ve doğal önderlerini bir kez daha, hem de 500 civarında işçinin katılım ve aktif oylarıyla yeniden görevlendirerek, görevlerini razıledik."

İşyerimize oluşan bu demokratik yapılanmanın adının konulması üzerinde pek tartışmadık. Kimi işçi arkadaşlarımız "İşyeri komiteleri", kimi "çalışma komisyonlarımız" vb. sifalarla kutlaya da bizim için önemli olan bunun özünü söylemek, bu konuda herhangi bir polemik yapılmadık. Bu çalışmalarımıza İNSAN HAKLARI, ÖZELLEŞTİRME, İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ, ÖZGÜRLÜKLER, BÖLİM KÜLTÜR komisyonları oluşturarak devam etmekteyiz."

"Bizler, TİS görüşmeleri boyunca hep işçilerin bilizleri ile edindik. Tüm işçi arkadaşlarımızın görüşmelerine ilen katılmamızı istedik. Bunda büyük katkıda bulunan da oldu. Çimento işçilerinin grev yerlerinde 1000'e yakın belediye işçisi olarak sayıya girdik. Önceki arkadaşlara yaptığımız görüşmelerde, onların birliğinde "İşçiler elele genel greve, işçiler birliğinde yönetime verdiğimiz, Yaşasın 1 Mayıs" vb. sloganlarımızı attık. Bu yitimizle

kendi işyerimizle birlikte işçi sınıfının birliğinden yana olduğumuzu gösterdik."

"Sözleşmeler sırasında işverenlerin % 50'lik teklifi karşısında, 12.000 (Onikibin) belediye işçisi, mesaiye kalmama, sakal bırakma, işyerlerinde topluca alkış protesto yürüyüşleri düzenledik. İşçi arkadaşlarımız mesaiye kalmamaları, özellikle pazar günleri işyerlerinde üretim durması, ulaşım ve temizlikte aksamlara neden oldu. Bu durumu işveren olumsuz yönde ve bizleri halkla karşı karşıya getirecek şekilde, basına demeçler vererek kullanmak istedi. İzmir bünyesindeki 5 belediye başkanı halka hizmet için dayanışma gösteremeyen, sözleşme görüşmelerinde % 50'lik teklifle tam bir dayanışma içine girdiler. İşçilere ortak imzalı mektuplar göndererek, boyalı basını da kullanarak gözdağı vermeye çalışıyorlar."

"İşçi arkadaşlarımız olarak önemli bir istediğimizi gazeteniz yoluyla işveren temsilcilerine ve tüm kamuoyuna duyurmak istiyoruz."

Gerek Y.ÇAKMUR gerek diğer belediye başkanları istenilen ücret ve sosyal hakların çok yüksek olduğunu, Belediye bürcesinin bu yükü kaldırılmayacağını söylüyorlar."

BİZİM TEKLİFİMİZ OLUKÇA AÇIK
Bizler hizmet üretiyoruz. Yaptığımız hizmetin karşılığında insanca yaşayabileceğimiz haklar talep ediyoruz. Biz Belediye bürcesinin istediğimiz rakamları kaldırabileceğini söylüyoruz. Eğer bu konuda itimamı iseler:

ÇEKİLSİNLER YÖNETİMDEN
BİZLER YÖNETİME TALİBİZ
ÜRETENLERİN YÖNETEN OLABİLECEKLERİNİ DOSTA DÜŞMANA HERKESE GÖSTERELİM."

"İşverenler tüm işçi arkadaşlarımızın adreslerine posta ile gönderdikleri ortak imzalı yazıda sendikamızın istediği ücrette kendilerinin vermek istediği rakamı belirtilip, aradaki farkın kapatılmayacağı boyutlarında olduğunu söylediler."

92 saat aylık mesai ve 2 pazar mesaisi ile elimize geçecek paramızın hesabını yapıyoruz. Haklılıklarımızın kanıtlanması için hergün gazetelere "İşçi dostu" görünümümlü resim ve haberler çıkartıyoruz. İşçiler olarak bize gönderilen bu yazıları 14 Nisan 1990 günü toplu olarak Kona Meydanı'nda

cevapladık. Hepimiz bu yazıları yırtarak, eylemlerimizi daha etkili biçimde sürdürme kararı aldık."

"Yüksel Çakmur'un "Şeker Bayramı öncesi işçilerin yüzü gülecek" sözüyle 19 Nisan 1990 günü yeni görüşmeye oturulacak, 48 kabul edilen, 34 anlaşılmasız madde görüşülecek. Eğer sonuç işçiler adına yine olumsuz olursa Şeker Bayramı boyunca tasıma ve temizlik işçileri başta olmak üzere, normal yaşamı durdurma noktasına varabilecek bir eylemlilik kararı alınabilir."

"Bugün bizim özellikle 9-12 Nisan'da yapılan görüşmelerdeki işverenin olumsuz tavırını protesto etmek için sakal, toplu yürüyüş mesaiye kalmama gibi eylemlerimiz yanında özellikle Belediye otobüs şoförlerinin iş yavaşlatma eylemi halkın dikkatini çekiyor. Her otobüs belediye işçilerinin TİS görüşmelerinin tartışıldığı yerler oluyor. İşçileri aksayan, tepki gösteren insanlara haklı olduğumuzu tek tek anlatarak, işverenin ulaşmaz tutumunu sergiliyoruz. Belediye başkanlarının uzlaşmaz görünüşlerinin işçilere karşı nasıl olduğu, nasıl biraraya geldikleri anlatılıyor. Eylemlerimizin halka karşı olmadığı, işverenin ulaşmaz tutumuyla işçilerin böyle bir eylemlilik sürecine soktuğu anlatılıyor."

"İşe geç gelen, mesaiye kalmayan, pazar günleri me iş gelmeyen bizlerden tek tek savunmalarımız istendi. Bundan önceki yönetimden daha görülmesini bu baskı yönetimini toplu olarak savunma hazırlayarak, protesto ettik."

"Son olarak 820 mevsimlik çalışan işçi arkadaşlarımızın işine son verilmesi işçi fazlalığı var" yanlarıyla geçiştirilmeye çalışılıyor. Biz hiçbir işçi arkadaşlarımızın, neden ne olursa olsun işten alınmasını istemiyoruz. (Atılanlar bize ters görüşteydi gibi sözler söyleniyor.)"

"Eski hükümlü statüsünde işe alınan arkadaşlarımızla toplandı yapılarak işçi eylemlerinin önderleriymiş gibi gösterilmeye çalışıldı. Bu arkadaşlarımızın işten çıkarılması, Ankara'dan sıkıştırılmaları tehdidiyle karşı karşıya kaldılar. Haklı kavgamızın nedenini işverenler çok iyi bildiklerini rağmen, "koku dışarda" satışlarıyla mücadeleimizi farklı zemirlere çekmeye çalışıyorlar. Birim yapılanmalarında görev alan arkadaşlarımızın yapılmaya çalışılan eylemleri yetersiz gören işçi arkadaşlarımızı, daha sert eylemler öneren arkadaşlarımızı itina yönetimeyi ortak mücadele platformunda tutuyorlar. Eylemlerimiz yetersiz gören arkadaşlarımızın hiçbir eski hükümlü statüsüne işe alınmadı. Aksine yıllardır bu işverende çalışan, 1980 sonrası gerici yönetimler tarafından işe alındılar. Arkadaşlarımız bunlar. Biz haklı olduğumuzu inanıyoruz, bunu yolumuz oranda tüm kamuoyuna duyuracağız."

"29 Nisan'da yapmayı düşündüğümüz moral geçemize açık salonda yapılacak görüşüşyle izin

Devamı 9.Sayfada

Çimse-İş Sözleşmesi Bağıtlandı

Genel Merkezin kararsızlığı üzerine şube yönetimlerinin ve işçilerin de katıldığı kitlesel olarak Ankara'ya gidis yaşandı. Genel merkezde yapılan toplantılar sonucu sözleşme aşağıdaki ekonomik haklarla bağıtlandı.

Ücret 1.Yıl: % 100 675.000 2.Yıl: % 60, 255.00 TL.
Yakacak 1.Yıl: % 100 900.000 2.Yıl: % 60 1.000.000 TL.
Ayakkabı 1.Yıl: % 100 75.000 2.Yıl: % 60 100.000 TL.
Giyim-İzin 1.800.000 (Her ay 150.000 TL şeklinde verilecek.)

İşyeri çalışma düzeni, iş güvenliği, işçi sağlığı, disiplin kurulu gibi konularda ne getirildiği sınırlıdır açık değil.

Ama görünen o ki, işyerlerinin özelleştirilmesi hızlandırılıp, işten atılmaları yoğunlaşabilecek, karaborsa fiyat resmi fiyata dönüşecektir. Gelecek sayımızda konunun değerlendirilmesi yapılacaktır.

Şubeler Platformu

1 Mayıs

Taksim için başvuru

İstanbul'da oluşturulan sendika şubeleri (formu, sendika yöneticisi, işyeri temsilcileri) oluşan 46 kişilik tertip MAYIS'ı TAKSİM'de kutlamak için tarihinde bir basın açıklaması yapmaya hazırlandı.

BASIN AÇIKLAMASI

Değerli Basın Mensupları: Ülkemizde 1 Mayıs'ı kutlamaya yönelik çalışmalar yıllardır devam etmektedir. Emekçiler, işçi sınıfının Uluslararası Dayanışma ve Mücadele günü olan 1 Mayıs'ı kutlamaya çalışıyor. İşçi sınıfımız, emekçilerimiz, emeğimizi kullanarak yaşadığımız hayatımızın değerini korumak için bu günü kutlamaya çalışıyoruz. Bu nedenle, emeğimizi kullanarak yaşadığımız hayatımızın değerini korumak için bu günü kutlamaya çalışıyoruz. Bu nedenle, emeğimizi kullanarak yaşadığımız hayatımızın değerini korumak için bu günü kutlamaya çalışıyoruz.

1976-1979 yılları arası işçi ve emekçi ile yığınsal olarak kutlanan 1 Mayıs'ın 1980 rejimi tarafından gaspedilen haklarıdır.

1 Mayıs'ları yasaklamalarıyla kalmayıp, 1977 1 Mayıs'ında Taksim'de alanlar duran yığınlar üzerine ateş açarak, 37 ölümlü neden oldular. 1989 1 Mayıs'ta aynı alanda, göstericilere açılan ateşle, M.AKİF DALCI yaşamını yitirdi. 1 Mayıs'ı kutlamaya kalkmayın, polisin "diyenlerle, provokasyonları tetikleyen kimlikleri ayndır."

Bu yıl 1 Mayıs'ın anlamına yarışı işçinin iki nedeni vardır: Birincisi, 1990'ına, yılların biriktirdiği sorunları daha biçimde yaygararak ve bu sorunların aşılmasını mücadelede belli bir yükselmeyle birlikte giriyoruz. Durumun bilincinde maye, mevcut yıldırma politikalarını, kararname ile de perçinledi. 1 Mayıs'ın 100.yılı olması nedeniyle, Türkiye'de üyesi olduğu Uluslararası Hür İşçiler Konfederasyonu (ICTFU), 1990'ın Dünyanın her tarafından görkemli kutlanması kararını alarak, üyelerine TÜRK-İŞ işçisi, uzun yıllar 1 Mayıs'ı salınan de ötesinde, 1 Mayıs'ın emekçilerin, dayanışma ve Mücadele içeriğini emedi. Böyle bir anlayışın 1990 1 Mayıs'ı hiplenmesi beklenmezdi. Nitekim, emekçilerin 1 Mayıs'ın kutlamaya kararına ve ICTFU'nun ilke kararına karşı, 1 Mayıs'ın kapalı salonda kutlanması bir bildiri okumakla geçiştirildi.

1 Mayıs'larda dünyanın hemen her ülkesinde işçi ve emekçiler irtimazla gücünü kullanmakta, emekçiler 1 Mayıs'ı kutlama yakışıkla alanlarda kutlar. Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerinin de Birlik, Dayanışma ve Mücadele günü mayarlık, alanlarda kutlamaları en değerlidir.

Biz İstanbul'da değişik sendika şubeleri temsilcileri oluşturduğu ŞUBELER FORMU olarak, TÜRK-İŞ'in belirlediği yısı kutlama biçiminin günün anlamını olduğunu görmeekteyiz.

İşte bu nedenle; Aşağıda imzalarımızla, 1990 1 Mayıs'ını en yüksek de Taksim 1 Mayıs alanında kutlamak üzere, 1 Mayıs'ın kutlamaya çalışıyoruz. Bugün İstanbul'da oluşturulan sendika şubeleri, emekçilerin 1 Mayıs'ı kutlamaya çalışıyoruz. Bugün İstanbul'da oluşturulan sendika şubeleri, emekçilerin 1 Mayıs'ı kutlamaya çalışıyoruz. Bugün İstanbul'da oluşturulan sendika şubeleri, emekçilerin 1 Mayıs'ı kutlamaya çalışıyoruz.

Köy Enstitüsü Gecesi

İşçilerin Sesi (İzmir)-Köy Enstitülerinin yıldönümü İzmir'de bir açık oturumla Konuşmacılar, köy enstitülerinde görev alan hareketin değerlendirmesini ve günün varılan noktayı ve bundan sonraki olası gerektiklerini üzerinde durdular. İsvç Kültür ve Dostluk Derneğinin de rak ülkemizde bulunan İsvç Meslek Öğretmenleri Derneği'nin de katılımıyla Belediye Enstitüsü'nde gerçekleştirilen sendikalar alanında inceleme yapan ledir.

İsvç'te öğretmenlerin 1948 yılından sendikalaşma mücadelesi verdiklerini söneticiler, sendika hakkını 1966 yılında belirttiler. Konunun yalnızca öğretmen tüm toplumu yakından ilgilendirdiğini, tüm kültürü toplumu yakından ilgilendirdiğini, Ökülerindeki iktidarın sosyal anlayışta olmasından dolayı taleplerinin zarlık aşamasında grev kararına varma getirildiğini, geniş kitlelerin desteğine salarını, bunun iktidara baskı unsuru olduğunu söylediler.

Türkiye'de öğretmenlerin sendika çuk ülkenin özgül koşullarına göre şekillenen gün gördükleri kadrlarıyla iktidardan sendika man gibi görmelerinden ötürü du belirttiler. Devlette sendikaların biriktire, lerek soruna çözüm yolu bulabileceği Türkiye'de öğretmenlerin sendika kurmalarının baktı olduğunu, bu isteklerine larını dileediklerini belirttiler.

Bozyük Çitosan grevine moral ziyaret

Eskişehir'de işçiler, öğrenciler ve Devrimci Gençlik ten oluşan temsilciler Bozyük Çitosan Seramik Sanayi T.A.Ş.'nin grevini ziyaret ederek grev işçilere başarı dileklerini bildürdüler. Temsilciler grev sözcüsü işçilere söh ederek, sorunları hakkında bilgi aldılar. Soruları bir soru üzerine, grev öncesi kararı ve grev hakkında hiçbir bilgim verilmemiş olduğunu konular hakkında eğil düzeye dair hiçbir çalışmanın yapılmadığını belirlenen işçiler sendika yönetimini eleştirtiler.

Şef, tek parti

ayfada
Ç. Emeç cinayetleri bu zemini mevcut yapı "demokrasi" diye bu yapıyı korumak doğrultusunda "terör" yükseltilmiştir.
-Çizre-Silopi-Midyat'da başlayan cinayetler... MGK toplantısı, zirveler, akat ve son kararname... Sonuç, rüğün pekiştirilmesi, TEK ŞEF'li'ye gidis.

KARNAME VE GETİRDİKLERİ
name, her ne kadar bir bölge için elirltyorsa da, tüm ülkeyi kapsı- nırlıktedir. Kararname, basına a artırımı, bölge dışına sürgün, sal çalınmalara darbe, uygulayıcı- na dava açılmayacağı bir içerik- gi ile kararname, sıkıyönetimden işlevişi getirmektedir. Özellikle matbaaya getirilen uygulama ya- yurumuna açık ve esasta basını halkın bilgilene ve tavır belir- nin elinden alınmasıdır. Yayın- girmemesi önemli değildir. Ü- nde olursa olsun verilen bir emir- lecektir. Basımevlerine getirilen emalar, yayınların basımını engel- zamanda basımevi sahiplerine san- ı tanımlanmıştır. Bu genelde tüm le sol basına vurulan bir darbedir. nda 12 Eylül'le başlatılan "solu ne" politikalarının bir parçasıdır. ne köylerin boşaltılmasını veya in- ortadan kaldırılmasını getir- anı, bölge içi veya dışı zoraki ika- ratmaktadır. Yine, işçilerin en ya- (grev-sindikasılaşma vb.) kulla- nıdan kaldırmaktadır. Çalıştığını amayan işçiler, bu doğrultuda bir emeyecektir. Sendikalaşmayacak- için öncelikli bölge valisinin olu- zturulmalıdır. Ayrıca, yargıca- rına çıkarılabilecektir. Yani, dev- savcısına, yargıcına güvenme-

RA YÜRÜYÜŞ'TEN UYGUN
ADIM YÜRÜYÜŞE
Kadın cumhurbaşkanı tanıma- sınımayacaklarını ve parlemen- o- radesini yansıtmadığını belirten derileri kararnameye şekli olarak k- tadan itiraz etmektedirler. Ken- o- krasinin savunucuları olarak gö- ler suç ortaklarını inkar yoluna er. Ülkede "demokrasi" olmadı- yalar şimdiki demokrasiyi korumak- ıyorlar. Ve "silaha karşı silahlı" şafaklımazlığını vurguluyorlar. k- safsataları adına sığınarak "rünü" savunuyorlar. Ana muha- mekçilik, Jönün, "polise yardımcı olaca- ıhlıneceğiz". Kurtuluş savaşı ru-

çiler
k-iş'e

ayfada
imlerinde açığa çıkmasına hizmet- rki. Anımsının üretimden gelen gücünün Mayıs'ta, başta Taksim olmak üzere alan- larında "sı ve en geniş işçi ve emekçi kitle- lanması doğrultusundaki eğitim- ta olduğu toplantının en önemli birisi de farklı işyerlerinden ve iş- işçilerin, 1 Mayıs'ı ortak olarak- kleriydi. Belediye-iş şubeleri adı- bir konuşmacı yanlış bir şekilde kurulunun kararı olarak tanıttığı bir olumsuzluk olarak ortaya çı- ken bir adım önde olmak gibi an- arış isteğinin yansımaları olan bu ta- lediye-iş şubeleri olarak, yarından- sime-i yasal basıyuru hazırlıklarına- İsteyen bizimle ilişkiye geçsin" endisini ifade ediyordu. Belediye- şubeden bir konuşmacının bu ka- diler kurulunun değil, şube yön- erarı olduğunu açıklamaları ve şube- nu adına yapılan bir konuşmada- e yasal basıyurunun Belediye-iş su- eği, ortak bir şekilde kararlaştırı- acasının söylenmesi, bu olumsuz- mesine yol açtı. Geniş işçi kitle- ü bu toplantıda çıkan eğilimleri- mek ve bir karar varmak üzere, ha sonra yeniden toplandılar. Bu 1 Mayıs'ın, 1 Mayıs taksim alanın- sını, yünde basıyuru yapılması ka- . İşçi sınıfına üretimden gelen gü- lanılması ve işçilerin alanlarda ol- ıyla birleşen bu karar, işçilerin ge- erini yansıtan bir nitelikteydi. ene işçileri Mecidiyeköy'e çağırıp et içinde işçileri yalnız bırakan sen- icileriyle kıyaslandığında çok da- nitelikli bir konumda olan şubeler nün aldığı bu kararlar işçi sınıfının sahip çıkmak, anlam ve özüne uy- kılde kutlamak istediklerini yan-

Ens
cece

k-iş kapıları

5. sayfa
işçinin işverenle anlaşmazlıkları so- olacak, hemde kalkıp onu erteleye- mayaya zorlayacaklar. Bugün beş fab- da uygulanmakta olan bu erteleme- di yasalarına bile uymamaktadır. s hakkında düşüncelerimiz nelerdi? s genel bir olgudur. Tüm demokra- rğütleri ve sendikaların birlikte ha- en güzel şekilde alanlarda kutlanma- nıyız. Bu konuda, Türk-İş'in baş- rulanından çıkacak kararı da bekl- i sınıfının birlik dayanışma gün- ülüğünde ve beraberliğinde kutlan- Adana'da bulunan sendikaların bir- erek bir kara almayı düşünüyoruz. ür ederiz. bu arada sizin aracılığınızla sorunu- arlı tüm kamuoyuna ve işçilerin Sek- kür ederim.

hu ile savaşmak' tan dem vururak son karar- nameyle ilgili 'getirilen önlemler huzuru sağ- lamaya yöneliktir. Şimdi getirilen önlemler bir başlangıçtır, ama zayıf bir başlangıçtır. Zo- runlu ikamet. Eskiye göre biraz yumuşatıl- mis ve daha insancıl (nasıl oluyorsa) bir hal- verilmiş gözüküyor. Sansür konusu, demok- rasi için kısa bir süre için haberlere engel ka- bul edilebilir" diyerek ve "Milli metnabak hükümeti" önererek mevcut yapıyı savun- maktadır.

Demirel ise, sanki onay vermemiş gibi ka- rarnameyi "Kuyucu Murat Paşa yönlemlerine" benzeterek tam bir ikayüzlük göstermektedir. Sanki, 24 Ocak kararlarını "faşizm dense de bunları uygulayacağız" diye kendisi değilmiş gibi pişkinlik gösterileri yapmaktadır.

Muhalefet liderleri, iktidara yürüdüklerin- den, cumhurbaşkanını indirmek, hesap sormaktan söz ederlerken, zirve toplantısın- dan uygun adım yürüyüşle çıkararak cumhur- başkanının meşruluğunu, karşı çıktıkları "de- mokrasiyi korumak için getirilecek önlemleri şartsız destekleyeceklerini ilan ediyorlardı. Tam anlamıyla Türkiye toplumuna ihanet çiz- gisine oturmuşlardır.

DİRENME ÖDAKLARI

YARATILMALIDIR

Bütün bu gelişmeler önümüzdeki süreçte tüm toplum kesimlerine yönelik saldırıların yoğunlaşacağına ipuçlarını göstermektedir. Bu saldırılar, en meşru ve yasal haklarımızın kullanılmasına yönelik 12 Eylül'le biçimlen- dirilen yapının daha da tahkim edilerek tek şef tek parti yönetimi hedeflenmektedir. Yapılacak hak arama eylemliliklerine yani işçilerin grevleri, öğrencilerin özerk-demokratik üniversite, kamu çalışanlarının grevli-toplu sözleşmeli sendikal hak mücadeleleri, insan haklarının savunulması ve olağanüstü bölge halkının en ufak istemleri "anarşi-terör" olar- ak nitelendirilip, "demokrasiyi koruma" adına saldırılacaktır. "Milliyetçilik- mezhepçilik körüklenerek, hakları birbirine kırdırma politikaları gündeme gelebilecektir. Emperyalizmin ve onunla bütünleşmiş eg- men ittifakın bu politikaların yokedici karar- ları ve oluşturmayı amaçladıkları bloku parçalanmaya hizmet edici eylemliliklerin ya- ratılması göreviyle karşı karşıyız. Bu görev, toplumun tüm alanlarında yaratılacak diren- me odaklarının ve devrimci-demokrat muha- lefet hareketinin eklenmesi oluşturacak işçi si- nifi, diğer toplum kesimlerini çevresinde to- parlama misyonunu taşıyabilecek tek güçtür. Tam bu noktada işyeri komite ve konsyeleri- nin kaçınılmazlığı ve oluşturulması gerektiği bir kez daha kendini dayatmaktadır. Bu ö- rgütellikleri oluşturduğumuz ve işlerlik kazan- dığımız oranda bu saldırılar göğüslenir, yeni mevziler kazanılır ve kalıcı birlikliliklerin nü- veleri ve direnme odakları yaratılabilir.

Kim çiziyor?

Başarılı 1. sayfa
"Bir şey sorduğunuzda cevap alamıyoruz. Hiçbir gelişmeden bilgimiz yok. Ankara'ya gi- decek heyete bizden birini de kadın ve başkan sana tavsiye bir an önce yola çıkar. Hakımızı verdiğimiz" sözleriyle sık sık sözü kesilen Ba- ti, genel merkezin iflas etmiş politikalarını sa- vınamaz hale geliyor. Çimento işçisi hak alma mücadelesinin "milli güvenliği"ne biçim- de etkileyebileceğini anlayamamıştı. "Anarşi- terör var deyip, kanun hükümden kararname- ler çıkartıyorlar. Sonra da ilk iş grevleri durdur- yorlar. İşin ucu sendikada, cimento işverenin- de değil, hükümette, Amerika'da bitiyor" diyor du işçiler.

Ancak, o gün bu denli yoğun dile getirilen tepkiler sonuç vermedi. Diğer çimento fabrika- larında olduğu gibi, Yarıncı Seramik Fabrika- sında da erteleme başladı. Ayda 250 bin lira ücretle, yaşamla ölüm ara- sındaki sınırdaki gidip geliyor çimento işçisi ve "kaybedecek bir şeyim yok" diyor. Kavayaya ha- zır, ama örgütsüzken kavgası, direngenliği eri- yip gitmeye mahkum.

Beklenen

Başarılı 7. sayfa
karar sahibi kılcak işyeri örgütlenmeleri ku- ruldugunda ve birlik bu örgütlenmeler üze- rinde, işyerlerinden, biz işçilerden başladığın- dan gerçek anlamını bulacaktır." dedi.

Yapılan diğer konuşmalar da genelde Çelik- İş sendikasına beslenen umutlardan sözedil- di. Delegelerin ardından sıra Çelik-İş merkez genel kurulun baş aktörü İstanbul şube baş- kanı (eskî polis) Muzaffer Gökçeoğlu'na gel- di. Gökçeoğlu yaptığı konuşmada "12 Eylül'ün hediyesi anti-demokratik yasalardan, dün- yadaki gelişmelere" değin birçok konuya de- ğinirken, "esas adamlığa" İzmil'te de elden bırakılmıyordu.

Katılımın yüksek olmadığı şube kongresin- de Kadir Uzun bu duruma Ramazan ayında olunmasına bağlıyordu. Tek listenin çıktığı kongrede yönetim ku- ruluna Kadir Uzun(başkan), Mustafa Kara- han (sekreter) ve Meral Runlu(mali sekreter) getirildi. Yönetim listesinde Mahle Piston ve İstanbul Segman'dan hiçbir delegenin yer al- mamış olmasının sendika yönetimi bu işyerin- de yetki tartışmasını netleşmemesine, bu an- lamda bu işyerindeki işçileri mağdur etmek istemelerine bağlıdır.

Başkanlar salonunda

Başarılı 1. sayfa
Bazı "sol kanat" sendikalarının, İlgaz Da- ğında yapılan gizli görüşmeye yönelik eleştiri- lerinden sonra başkanlar kurulu "Cumna- mazı ve öğle yemeği için toplantıya ara ver- di."

CUMA NAMAZINI MÜTEAKİP 1 MAYIS TARTIŞMASI

Toplantının öğleden sonraki ikinci bölümü ise 1 Mayıs tartışmalarıyla geçti. "Sol kanat" sendikalarının 1 Mayıs'ın alanlarda kitlesel bir şekilde kutlanması şeklindeki önerileri, Türk- İş yönetimi ve "sağ kanat" sendikalarının, 1 Mayıs'ın kapalı salon toplantısıyla kutlanma- sı, şeklindeki önerileriyle karşılandı.

Tümtis ve Hava-İş sendikalarının 1 Mayıs'ın işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak, sınıfın ekonomik demokrasi-politik hak ve istemlerinin öne- çıkartılarak alanlarda kutlanması ve aynı za- manda tüm işyerlerinde işi durdurarak 1 Ma- yıs'ı ilişkin bildiriinin okunması önerileri sert tartışmalara yol açtı.

Türk-İş yönetimi, provakasyon mantığı- nın arkasına sığınarak alanlara çıkımayi reddet- ken, tüm işyerlerinde 1 Mayıs günü bildiri okunmasını kabul ediyordu. Başkanlar ku- rulunda Türk-İş yönetimiyle birlikte tavır alan Türk Metal Sendikası ise bildiriye karşı çı- kıyordu.

Tez Koop-İş Sendikası genel başkanı ise, farklı olarak 1 Mayıs'la birlikte 8 Mart'ın da Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak Türk- İş tarafından her ikisinin de alanlarda kutlan- masını öneriyordu.

Petrol-İş sendikası genel başkanı Münir Ceylan ise, 1 Mayıs'ın alanlarda kutlanması- nı savunmakla birlikte, bu öneriyi Türk-İş'e bağlayarak, kendilerine bir manevra alanı oluşturmuyordu. Şalter indirmek, 1 Mayıs'ı alanlarda kutlamaktan söz eden Ceylan Türk- İş 1 Mayıs'ı alanlarda kutlarsa, kendileri de

"Çekilsinler yönetimden"

Başarılı 8. sayfa
verilmedi. Bu geceye katılan tüm insanlara hak- lılığımızı anlatmayı düşünüyorduk. 12.000 be- lediye işçisinin moral geçesi yapma talebi Emniyet Müdürlüğü tarafından izin verilmeyerek, geri- çevrildi."
22 Nisan 1990 günü saat 13.00'de Gazimür'de mitingimiz var. Petrol-İş sendikasıyla ortaklaşa düzenlediğimiz bu mitinge tüm işçileri belediye iş- çileri olarak da davet ediyoruz."
"Anlaşma sağlanamayan bir sözleşme maddesi de 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kutlanması ist- eği. "Ben daha önce Buca belediye başkanlığı yaptığım sırada işçi % 200 zam istedi, ben % 350 zam verdim" diyen Y. Çakmur, sözde demokrat, ilerici kimliği ile 1 Mayıs işçi bayramını sindire- menin. Bizlere karşı almış olduğu bu tavırla ser- mayenin tarafında olduğunu ilan etmiştir.
Bazı sendikaların kendilerine ait gazete, dergi

İşverenlerin

Başarılı 1. sayfa
lantısında; "18 gün devam eden büyük bir grevin tam sonuç alma noktasına geldiğin- de ertelenmek, işçilerle birlikte sendikaya karşı da hükümetin geleneksel bakiş açısım göstermeye yeterlidir." diyor du.
Çimento grevi başladığı andan itibaren hükümet-işveren ikilisinin çeşitli saldırıları- la karşı karşıya gelirken, tüm bunlar 12 Eyl- ül yasalarına dayanılarak, yapılmaya çalışılıyor 2822 sayılı yasadaki "milli güvenlik" gerekçesi, işverenlerin azgın sö- mürlüsüne serbestiyet kazandırmanın güven- cesidir. "Anarşi ve Terör" demagojileriyle

İşçilerle görüştük

Başarılı 4. sayfa
mi doğrultusunda alacağız. Özeleştirme karşı yapılabilecek sendikadan bileceği iştir."
BİR GRUP DARICA ASLAN ÇİMENTO İŞÇİSİ
İlk grevimizi yaşıyoruz. 79 yıldır Aslan Çi- mento'da grev yaşanmadı. İşverenle tek ba- şımıza masaya otursaydık sözleşme şimdiki e- zimlardı. Daha önceki yıllarda hep böyle oldu. Çimento işkolunda ücretler, hayat koşulları çok kötü. İşveren sendikası greve çıkmamız için ada- ta bizi zorladı. Bugün çimento alınmı gibi görü- lüyor. Sanki greve çıkmamız için memnu edi- yor. Grev öncesinde sendika tarafından bize an- ket kağıtları dağıldı. Biz de isteklerimizi yaz- dık. Ortaya çıkan taslak bizim taleplerimizi or- talamasını veriyordu. Eğitim vb. çalışmalar ko- nusunda pek birşey yapılmıyor. Özellikle şu sı- ra sendikamızın çalışmaları yoğun. Bu yüzden biz de zorlanıyoruz. İşveren sendikası: "sizin ist- ediklerinizi versem, grev sonrası toplu işçi çıkartırım" diyor mus. Sendikamız bu tehdit- e karşı işçilerimiz için mücadele veriyor. Ge- lişmeler şubeden izleyip, öğrenebiliyoruz. şu- be 24 saat açık oluyor. Burada toplanıp sohbet

alanlara çıkabileceklerdi.
Türk-İş başkanlar kurulunun baştan sona bir "alan tartışması" kapalı salon toplantı- sıyla kapatılırken, ama Türk-İş'in birlik ve be- raberliği bozulmamış hemde birçoklarının gönlü hoş tutulmuştu. Zira yedekte tutulan "bu da bir basandır" değerlendirmeleri her zaman hazırdı.

Sevket Yılmaz, durumdan memnun olarak salonundan çıkarken, "Türk-İş'in birlik ve be- raberliği doğru yoldadır. Kimse yanlış yazma- sını, yanlış beyanat vermesin" diyerek ge- rekli uyarılarda (l) bulunuyordu.

Başkanlar kurulunun sonuç bildirisinde ise; Kamu İşveren Sendikaları grev tesvikliliği yapılmaktadır denilerek, "Toplumsal uzlaşma çağrısı yapan işveren kesiminin bu niyetini sa- mimi bulunmadığı" anlatıldı. Bildiride "Er- ken bir genel seçime gidilmesinin zaruri oldu- ğunda ittifak edilmiştir" denildikten sonra 1 Mayıs'a yönelik olarak başkanlar kurulunun kararı şöyle anlatılıyordu: "Türk-İş yönetimi ve başkanlar kurulu, 1 Mayıs kutlamalarıyla ilgili konuyu ağırlıklı şekilde müzakere etmiş- tir. Bu gün ülkemizin içinde bulunduğu naz- ik koşullar nedeniyle bu yılki 1 Mayıs kutla- malarının, Türk-İş salonunda ve işyerlerinde bildirisi okunmak suretiyle yapılması uygun gö- rülmüştür."

Başkanlar Kurulu toplantısını değerlendiren sendikacıların Basın-İş sendikası genel başkanı Ali Ekber Güvenc: "Başkanlar ku- rulunda ilk kez 1 Mayıs'ın İCFTU ilkeleri çer- çevesinde kutlanması, ancak Türkiye'nin için- de bulunduğu koşulları da dikkate alarak, bu kez salonda kutlanması talepleri vardı. Ağırlık- lı olarak salonda kutlanması görüşü bu dö- neme özgü olarak kabul gördü" derken, Ağa-İş sendikası genel başkanı Güral Erça- kir ise: "1 Mayıs İran'da bile alanlarda kut- landığına göre, bizde de 1 Mayıs alanlarda kutlanmalıdır. İleride bunun gerçekleşeceği- ne inanıyorum" diyor du.

vb. yayın organları var. Bizim kamuoyuna ses- imizi duyurabileceğimiz yayın organımız yok. Bu konuda genel merkezimize en az 50 mektup yaz- dım. Bu eksikliği gören arkadaşlarımız benden daha fazla mektup gönderdiklerini söylemelerine ra- ğmen, genel merkezimizin bu olaya yaklaşımında bir farklılık görmeyoruz. Bizim sorunlarımızı duyurabileceğimiz yayın organına ihtiyacımız var."
İzmir Büyükşehir Belediyesi ve ilçe (Konak, Bu- ca, Bornova, Karşıyaka) Belediyelerinde çalışan 12.000 işçinin sorunlarını özet olarak işçi arka- daşların ağızından aktarmaya çalıştık. Bu sorun- larına yine kendi gayretleri ile başladıkları çözüm yollarını başka işyerlerindeki işçi arkadaşlarını- za bildiremeyeceğimiz aktarıyoruz. Gördüğümüz işçi arkadaşlardan son günlerde basına, özellikle sol basına uygulanan baskı politikalarına karşı ve- rilen varolmayan gayretleri doğrultusunda başa- rı dilekleri aldı.

toplumsal muhalefet bulanıklaştırılarak, başta işçi sınıfı olmak üzere bütün bir halka yönelik saldırı politikaları gündeme getiril- mekte, bu saldırılara böylesi bir zeminde ve "milli güvenlik" gerekçe edilerek, meşruiyet kazandırma çabaları gosterilmektedir.

Tüm bu saldırıları bertaraf etmek, örgüt- lenmekten, bilnçle direnmekten geçiyor. Çatışmanın temel eksen işyerlerindedir. İşyerlerinde başlayan bir örgütselik, sınıfın eylemliliğinde ve onun eyleminin muhtevası- nda sınıf bilimiyle kucaklanarak, egemen- lerin her türden saldırılarına karşılık, meşruiyetini işyeri komite ve konsyeleriyle kendi eyleminin içerisinde yaratacaktır.

Bu meşruiyet, 1 Mayıs alanlarında, dire- nişlerde, grev boylarında sınıfın eylemliliğin- den geçmektedir.

BİR GRUP LASTİK İŞÇİSİ:

"Grevimiz şu an başarıyla sürmektedir. Biz- ler lastik işçileri olarak 1980 sonrası gasp edil- len haklarımızı alma uğraşındayız. Ancak toplu sözleşme taleplerimizde ekonomik istemler ön plana çıkmaktadır. Zaten alınan paralar enfla- syon sonucu 6 ayda eriyip gitmekte. Bu neden- le alınan paranın, almış güdüncü koruyucu nite- likte isteklerle masaya oturmaldı. Bir de iş- çilerimiz için sonunu var. Daha önce yaşadığımız gi- bi grev ertesi işveren toplu halde işçi çıkarabili- yor. Bu yüzden talebimiz olan 26 hafta üzerin- den ihbar tazminatı işveren için caydırıcı bir ni- telik taşıyor. Hakların alınmasının tek yolu ö- rgütüllükten geçiyor. Halen çalışan bir komite- miz bulunuyor. Kararları burada alıp uygula- mayla çalışıyoruz. Ayrıca sendikamız da yardı- mıyla eğitim çalışmalarını sürdürüyoruz. Grev bizim için bir okul oldu.

Grev komiteleri

Başarılı 4. sayfa
okulu" olarak değerlendirilebilir.
Grevlerin bir savaş okulu olarak değeri- len- dirilebilmesi, mücadelenin grev süresi ile sını- rlanmaması, kazanım, deneyim ve birikim- lerinin sınıfın örgütüllüğünü bir üst basamağa şerhatma doğrultusunda bir pota işlevini İşyeri Komite ve Konsyeleri görecekler.

Grevler süresince yaşanacak sorunları çö- zme, grevi yönlendirme, grev sonrasında sal- dirılara karşı önlemler alabilme doğrultusun- da daha organize hareket etme ihtiyacıyla grev komiteleri yaratılmaktadır.

Bu çaba işyeri örgütüllüğünün daha da yaygınlaşması bütün kitleye nüfuz etme ve kavraması doğrultusunda bir yönelik taşı- malıdır. Yani grev komiteleri işyeri komite- lerini bir organ olmalıdır.

Komite grev anında olsa bile, grev okulu- nun kazandırdığı birikimlerle kalıcı örgütül- lüklerin yaratılması sürecine girilmelidir. Do- ğal ilişki ağları geliştirilmeli, nitelikleştirilmeli, sendikal yaşamın bütününe işçilerin çekilme- si, aktif katılımı sağlanmalıdır.

Grev komiteleri gelip geçici bir örgütlenme olarak algılanmamalı ilk önce duyarlı insan- lardan başlayarak tüm işçileri kapsayıcı iliş- kiler yaratılmalı ve sistemleştirilmelidir.

Grev komiteleri kendi içinde evriler ek mü- cadeleyi kalıcı kılacak örgütlenme olan işyeri komitelerine dönüşmelidir.

Grevin başarıya ulaşması sağlam bir örgüt- lülük gerektirir. Örgütlenme sorunu grev çı- kıldığı anda değil, toplu sözleşme görüşme- leri ile birlikte ele alınmalıdır. Bugüne kadar yapılan grevlerde grev esasında veya sonra- sında (tensikat gibi) saldırılarla yüzyüze ka- lınımsa, bu saldırılara gerekli yanıt verileme- miştir. İşyeri örgütlenmeleri üzerinde yüksel- meyen çabalar, iyi niyetli çabalardan öteye gi- dememiştir.

12 Eylül sonrasındaki grevlerin hemen he- men bütün ekonomik talepler doğrultusun- da gerçekleşmiştir. Demokratik talepler öne çıkartılmamıştır. Örneğin, çalışma süreleri- nin kısıtlanması, iş sağlığı, iş güvenesi, çalış- ma koşulların düzeltilmesi gibi talepler ekono- mik talepler kadar önemlidir. Ayrıca, toplu sözleşmelerin hazırlanmasında söz sahibi olan işçiler, bağlanılmasında da söz sahibi olabili- melidir. Bu bir gün sorunu da değildir. An- cak, bu görevlerin yerine getirilebilmesi işçi- lerin örgütü gücünün devreye girmesiyle mümkündür. Bütün bu talepleri gerçekleştir- mek işyeri komitelerinin görevleri arasında- dır. Örneğin toplu sözleşme masalarında si- nifın özgücü işyeri komiteleri örgütlenmeleri ile taşınmalıdır.

Grev komiteleri de bir organ gibi organiz- ması olan İşyeri Komitelerine bağlı çalışarak, ilişki ve müdahalelerini buna göre belirle- melidir.

Grevler sınıf bilincini geliştiren "okul" ha- line dönüştürülmelidir. Bunu da ancak eğitim- le sağlayabiliriz. Mücadele eğitim ve örgütlen- menin içiçe yürütülmesi grev komitelerinin çalışmaları içinde değerlendirilmelidir. Bu ça- lışmaya sürekli kılacak, nitelleştirecek, çifli- kavrayacak örgütlenme işyeri komite ve kon- selyerlerdir. Bugüne kadar grevlerde yeterli ka- dar dayanışma gerçekleştirilmemiştir. Grev- lerde dayanışmanın gerçekleştirilmesi, sınıf kardeşliğinin pekiştirilmesi ve gerekli ilişki ağ- larının kurulması işyeri komitelerinin görevi- dir. Grev komiteleri de ihtiyaçların tespit etmeli organize etmeli ve işyeri komitelerine bağlı bir şekilde hareket ederek çözüm yolları bul- malıdır.

Grev, bir savaş okulu olduğu kadar demok- rasi okuludur da. Grevler, sendikal demok- rasinin yaşatıldığı, ilkelerinin hayata geçiril- diği alanlara çevrilmelidir.

Bu ilişki, grevin başlatılmasına, sürdürül- müşüne ve bitirilmesine de nüfuz etmelidir. Yal- nızca grev zamanında değil, sendikal etkinli- ğin bütün alanlarında sendika içi demokra- si yaşatılmalıdır. Sendikal yapıların, "gre- ve evet-hayır, bitirelim mi bitirmeyelim mi" gibi demokrasiçilik oyunları sınıfın bizzat devrede olmasıyla bozulabilir. Grev komite- leri bu görevlerle de yükümlüdür. Grev komi- teleri grev dönemindeki sıcaklığı, grev son- rasındaki mücadeleye taşınmalı ve bu müca- deleyi sürekli kılacak işyeri örgütlenmelerine bağlı şekilde çalışmalı veya bu örgütülüğe dö- nüşmelidir.

İŞÇİLERİN SESİ

Sahibi: Çetin UYGUR
Yazı İşl.Md: Soner KIZILKAYA
Üreticileri: Çetin UYGUR, Eşan DEMİRALP, Ayhan DOĞAN, Sener KIZILKAYA, Bekir TAŞ, Ali ATESOGULLARI, Volkan YARAŞIR, Meral ASLANKAYA, Ümit TAYLI, İ.Hakkı ORTAÇÖY, Naci ALKAN, Hüseyin BURGAC, Selman SEZER, Hasanhan AYTAŞ ve işyerlerinden işçiler.
Yazınca Adres: Prof. K. İsmail Özbek Cad. No: 3/3 Hüdaverdi Apt. Çarşıoğlu-İSTANBUL
Tel: 528 16 73
Dayanışma ve Abone Ödentileri: Yapı Kredi Bankası Çarşayan 56/71 Hesap No: 12096-4
Düviz Hesap No: 620 32-5
Ankara Bürosü: Adakale Sk. No: 16/6 Yıkılmaz İzmil Bldiri: Hüseyin Çelebi Çiftlik Çarşıoğlu Körfez Yayıncılık No: 32
Adana Bürosü: İsmail Çad. Aydıoğlu Hava Kampı No: 6
İzmir Bürosü: Kullandıkanevcevi Mah. 84/5 No: 9/1 Konaq
Eskişehir Bürosü: 3. Kısım Mah. 2. Eşitlik Cad. No: 58/4
Diğer-Baskı: Top Hava 130 375 21 40

ÜRETİMDEN GELEN GÜCÜMÜZÜ KULLANALIM ALANLARA ÇIKALIM

1 Mayıs Amerikan işçi sınıfının mücadelesinden doğdu

19. yüzyılın son 30 yılında Avrupa ve ABD'de kapitalizmin niteliksel gelişmeler gösterdi. 1870-90 arasında dünya sanayii üretimi üç kat arttı. Elektrik enerjisinin, dinamoinun bulunması, enerji naklinin olanaklı hale gelmesi, kömürden sağlanan enerjinin öneminin artması, metalurji alanındaki gelişmeler sanayide yeni ufuklar açtı, petrol enerjisi kaynağı olarak devreye girdi. Sanayideki merkezleşmeye ve giderek artan tekelci yapılarla paralel olarak çok sayıda işçinin çalıştığı büyük işletmelerde işçi yoğunlaşması gözlemlendi. Bunun sonucunda işçilerin ortak davranış bilinci ve güveni güçlendi.

Daha önce dayanılmaz çalışma koşullarına, bunalmış dönemlerdeki kitlesel işten çıkarmalara düşük ücretlere karşı kendiliğinden doğan, çoğunlukla seri geçen direniş ve grevlerin yerini, görevi daha örgütlü, sendikalar ve işçi birliklerince yönlendirilen, günlerce, haftalarca süren ve binlerce hatta onbinlerce işçiyi kapsayan grev ve direnişler aldı. Dönemin grevlerinin temel istenileri daha yüksek ücret, 8 veya 10 saatlik işgünü, yaşlılık ve hastalık sigortası gibi sosyal güvenlik önlemleri, çocuk ve kadın emeğinin kullanımına belli sınırlar ve gençlerin getirilmesi, çok fazla olan iş kazalarında işveren sorumluluğunun tanınması, daha iyi konut ve yaşam olanaklarıydı.

Özellikle 1880-1895 arasında grev hareketine karşı hükümetler hemen hemen her yerde ordu ve polis birliklerini kullandılar, hareketi kuvvet ve silahla bastırmayı denediler. Çok sayıda işçi yaşamını yitirdi. Ancak bu süreçte işçi sınıfının önemli kazanımlar elde etmesi önlenemedi. Ayrıca 1880'ler boyunca salt siyasal amaçlı grev ve direnişler yaygınlaştı. Yüzyılın sonlarında işçi sınıfı, genel oy, seçme ve seçilme hakkı için mücadeleyi yükseltti.

1880-1990 döneminde grev hareketinin yükselişi uluslararası işçi hareketi için aç sonuca yolaçtı. Bu çapta bir grev hareketinin daha güçlü bir örgütlenme gerektirdiğini işçiler kendi deneyimleriyle öğrendiler ve sendikalar işçi birlikleri güçlendi ve önem kazandı. İkinci, ekonomik amaçlı hareketin sonuçları, işçilere, sadece ekonomik taleplerle yetinilmeyeceğini, ekonomik taleplerin gerçekleştirilmesinin siyasal haklara bağlı olduğunu gösterdi, siyasal amaçlı grev ve direnişler yayıldı. Son olarak da, grev hareketi ve işçi direnişleri, Almanya, Fransa, İngiltere ve yeni dünyada ABD gibi ülkelerden, işçi sınıfının, görece daha güçlü, daha geniş daha örgütsüz olduğu Doğu Av-

rupa ve Balkan ülkelerine, Akdeniz ülkeleri, İspanya ve İtalya'ya ve Rusya'ya yayıldı.

1 MAYIS 1886

1881'de Pittsburg'da yarım milyon işçiyi kapsayan 107 delegenin bir araya gelmesiyle kurulan FOTLU (ABD ve Kanada Örgütlü Meslek Kuruluşları ve İşçi Sendikaları Federasyonu) 8 saatlik işgünü mücadelesine ulusal çapta imza kazandırmak ve bu konuda işçilerin kararlılıklarını göstermek amacıyla 1 Mayıs 1886'da bir günlük grev yapılmasını kararlaştırdı. Ve tüm sendikalarından o güne bazı hazırlanmasını istedi. 1 Mayıs 1886'da tüm ülkede 350 bin işçi greve gitti. Ülkede yaşam durdu, işçiler 8 saatlik işgünü için seslerini yükselttiler. ABD'nin en politik kentlerinden olan Chicago'da 1 Mayıs 1880 günü 40 bin işçi greve çıktı.

Chicago'lu kapitalistler, bu uyanışı ne pahasına olursa olsun ezmek için saldırıya geçti. Olaylar 3 Mayıs günü Mc Cormick Harvester fabrikasının önünde patlak verdi. Fabrika ücret zammı ve 8 saatlik işgünü talebiyle greve katılan 1400 işçiyi işten çıkarmıştı. 3 Mayıs günü 350 kişilik Pinkerton çetesi koruması altındaki grev kurucuları çalışmaya başlatıldı. Bu durum protesto eden grevci işçilerden bir kısmı grev kurucularına üzerine yürüyünce, polis topluluk üzerine ateş açtı ve 4 işçi öldürüldü, çok sayıda işçi yaralandı. İş verenlerin güdümündeki basın olayın sorumlusu olarak işçileri gösterdi. Olaydan sorumlu tutulan 8 işçi mahkemeye çıkarıldı. Daha başta bu 8 işçiyi yönetmeye kararlı olan mahkeme tamamen düzmeceydi. Yargılanan işçilerin hepsi idama mahkum edildi. Ancak üçünün cezası halkın tepkisinden korkulduğu için hapis cezasına çevrildi. Louis Tings hücresinde öldürüldü. Alben Parsons, August Spier, Adolph Fischer ve George Engel idama mahkum edildiler. İşçi sınıfının bu 4 yiğit önderi 11 Kasım 1887'de asıldı. Parsons özur dilekçesi verirse cezasının ömür boyu hapse çevrileceğini söyleyenlere şu yanıtı veriyordu: "Bütün dünya biliyor suçsuz olduğumu, eğer asılırsam canı olduğundan değil sosyalist olduğumdan asılacağım".

II. Enternasyonal'in 1889'daki Paris Kongresi'nde Amerikan İşçi Federasyonu'nun önerisi üzerine Amerikan işçi hareketinin 8 saatlik işgünü mücadelesinin desteklenmesi amacıyla 1 Mayıs 1890'da uluslararası çapta gösteriler yapılması kararlaştırıldı ve 1 Mayıs günü işçilerin uluslararası mücadele, birlik ve dayanışma günü olarak kabul edildi.

Yeni bir 1 Mayıs'a hazırlanıyoruz. İşçi sınıfının ve bütün emekçilerin mücadele, birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ın 100. yılına hazırlanıyoruz. Egemen sınıfların yıllardır yürüttükleri bütün politikaları, halka karşı girişimleri katliamlara, 1 Mayıs'ı unutturma, içeriğini boşalttırma çabalarına karşı bir kez daha alanlara çıkacak, taleplerimizi haykıracağız.

Toplumun farklı kesimlerinden, uygulanan baskı ve sömürü politikalarına karşı tepkilerin coğaldığı, seslerin yükselmeye başladığı bir dönemde kutlayacağız 1 Mayıs 1990'ı. İşte böylesi bir dönemde alanlarda yükselteceğimiz taleplerle bütün halkın isteklerini dile getirmeliyiz.

Yükselen toplumsal muhalefeti ezip, dağıtmak, olağanüstü bölge halkının kitlesel bir direniş boyutu kazanan mücadelesini her türlü yolla bastırarak emeğin amacıyla egemen sınıfların ve onların siyasal temsilcilerinin yoğun ve kapsamlı bir saldırıya geçtikleri günleri yaşıyoruz. İkinci bir "Tahrir-i Sükun" mitingindeki son kanun hükmündeki kararname ile her türlü keyfilige ve devlet terörüne zemin hazırlanmaktadır. Bütün bu saldırılar ardarda gelen zirvelerle, işçi muhalefetine de desteğiyle kendisine meşruiyet kazandırmak istemektedir. Gelişen baskı, terör ve yıldırma politikalarına karşı en geniş bir şekilde direnmeli, oluşturulmak istenen "milli uzlaşma" cephesinin politikalarını geçersiz kılarak, 1 Mayıs'ta mücadele bayrağını daha da yükseltmeliyiz. Yeni "Tahrir-i Sükun" a, 413 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameye hayır demeliyiz.

1 Mayıs 1990'da işçi sınıfının ve bütün emekçilerin ekonomik, demokratik ve siyasal taleplerini haykıracağız. Özgürce sendikalaşmak, özgürce toplu sözleşme yapmak ve sınırsız grev hakkı, işten atılmaların son bulması, iş cinayetlerinin önlenmesi, başta 1982 Anayasası olmak üzere bütün anti-demokratik kanun, tüzük ve yönetmeliklerin kaldırılması yönündeki istemlerimizi dile getirmeliyiz. İdam cezasının kaldırılması, işçenin önlenmesi, işkencilere hesap sorulması, siyasal tutuklu ve hükümlülerin serbest bırakılması, MIT, siyasal-polis, Kontingent'in dağıtılması, halkın düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün sağlanması, 12 Eylül'den ve onların utançlarından hesap sorulması, Bölge Valiliği, koruculuk sistemi ve Özel Tim'in kaldırılması gibi taleplerimiz, gerçek bir demokrasinin kazanılması mücadelesine bağlı olarak 1 Mayıs 1990'da dalga dalga yayılmalıdır. İnsan onuruna yakışır, sözün, yetkinin, kararın ve iktidarın halkta olduğu bir düzen istemimizi, sosyalizmin olup-bittiği volda çığlıklar atılan bugünlerde işçi sınıfının gerçek kurtuluşunun sosyalizme olduğu bilincine daha sıkı sarılarak Yaşasın Sosyalizm şiarıyla birleştirmeliyiz.

Egemen sınıfların sürekli, sistemli ve örgütlü saldırılarına karşı bizler de 1 Mayıs 1990'da yakalanan mücadele birliğinin sürekliliğini sağlayacak örgütlenmeler içine girmeliyiz. Toplumun farklı kesimlerinden yükselen hareketlenmelerin birbirleriyle ortak bir kanalda akmasını sağlamalıyız. Mücadelenin sürekliliğini ve birliğini yakalamak yönünde, bizler işçiler olarak kendi örgütlenmelerimizi işyeri komite ve konseylerini yaratma çabalarımıza 1 Mayıs 1990'la birlikte bir üst noktaya sıratmalıyız.

Başta Olağanüstü Bölge halkı ve işçi sınıfı olmak üzere bütün halka yönelik saldırıların daha da şiddetlenip boyutlandığı bugünlerde, en kitlesel bir şekilde bu saldırılara karşı direnmek ve bu saldırılara boşa çıkartmak gerekmektedir. 1 Mayıs 1990 bunun ilk halkalarının yakalanacağı çoşkulu, kararlı, bilinci ve kitlesel bir kutlama olmalıdır. Bütün Türkiye, bütün işyerleri 1 Mayıs alanı olmalıdır. Bu nedenle 1 Mayıs'ta ürettimden gelen gücümüzü devreye sokalım, meydanları 1 Mayıs alanlarına çevirelim ve gücümüzü Tak-sim'de birleştirelim

1 Mayıs'ı unutturamadılar

Türkiye'de egemen sınıflar ilk kutlandığı yıllardan beri 1 Mayıs'ı engellemeye çalışıyor. Kimi zaman "bahar bayramı" yutturmacısıyla, kimi zaman da "vatan haini" ilan etmeye çalışarak, kimi zaman da kadükerek, işçilerin 1 Mayıs'ta güncel taleplerini dile getirmeleri mücadelesini bozuyor. 1 Mayıs'ın, örgütlü güçlerinin bilincine varmaları ve giderek siyasal hedefine yönelmeleri onları korkutuyor. Ülkemizi emperyalizmle açık pazar haline getirdiklerini, bizlerin ödediği vergilerle kurulan, ayakta duran KİT'leri yok pahasına uluslararası tekelere sattıklarını, Anayasa ve yasaların hep sermaye sınıfı lehine işleyen yüzünü, işkencilik baskıyı, sömürüyü unutturmuştu. Ama başarısız oluyorlar. 1 Mayıs'ın tarihini bilmeyenlere, bakıma bu unutturamayışın, bütün bakışlara karşı mücadeleyi sürdürme kararlılığının tarihi.

İlk 1 Mayıs kutlamaları 1900'lerin başına dayanıyor. 1909'da Üsküp ve Selanik'te Türk, Bulgar, Yahudi, Rus işçiler, her ulustan işçinin kardeş olduğunu gösterircesine ne kolkola yürüdüler. 1910'da diğer bölgelerde de kutlanan 1 Mayıs, 1911'deki görkemli egemenlik korkuttu. Selanik'te 12 bin işçi grevdeydi ve yaklaşık bin işçi, işçi sınıfının uluslararası marşı enternasyonal söyleyerek yürüyüş yapıyordu. Birinci Paylaşım Savaşı boyunca kutlanamayan 1 Mayıs Kurtuluş Savaşı'nda işçiler karşı anti-emperyalist gösterilere sahne oldu. 1917 yılında işgalcilerin ve işbirlikçi Osmanlı hükümetinin baskılarına rağmen işçiler "bağımsızlık" isteyen pankartlar yürüdüler. 1921 1 Mayıs'ı o güne kadar yapılan en görkemli kutlamaydı. Onbinlerce işçi emperyalist işgale katılmaya hazırlandı. 1912'de Ankara'da kutlanan 1 Mayıs, 1922 1 Mayıs'ı İstanbul, Ankara, İzmit ve Adana'da yine anti-emperyalist bir içerikle kutlandı. Mersin'de işçiler, halkı Fransız işgaline karşı direnişçilerdir.

İşçilerin sendikal ve siyasal taleplerle bir araya gelmelerinden korkanlar 1935'te 1 Mayıs gününü "bahar ve çay bayramı" ilan ettiler. İşçi hareketini denetim altına alma çabalarının bir aracı olan Türk-İş buna karşı çıkmadı. Üstelik 274-275 sayılı yasaların yürürlüğe girdiği 24 Temmuz'un "İşçi Bayramı" olarak kutlanmasını önererek bir yandan, işçi sınıfının gerçek taleplerini yansıtan mayan bu yasalar meşrulaştırılmaya çalışılırken, bir yandan da Türkiye işçi sınıfının enternasyonal dayanışma ve mücadele gücünü engellemeye çalıştı.

Bütün bu çabalar 1 Mayıs'ın yeniden kitleselleşmesini önleyemedi. 1972'de iki bin işçi iş bırakma mücadelesine girişti. 1972'de iki bin işçi iş bırakma mücadelesine girişti. 1972'de iki bin işçi iş bırakma mücadelesine girişti. 1972'de iki bin işçi iş bırakma mücadelesine girişti.

DISK 1 Mayıs'ın taksim alanında onbinlerin katılımıyla kutlanmasına öncülük etti. 1 Mayıs üzerindeki yasaklar kaldırıldı. Taksim Alanı 1 Mayıs Alanı olarak anılmaya başlandı. 1977'de daha çoşkulu, daha kitlesel (toplu) gösteriler. Ülkede sürüp giden faşist saldırılara karşı basın ve işçi sınıfı olmak üzere bütün halkın teslim olmayacağına vurgulanıyordu. Miting bitimine doğru ateş edilmeye başlandı. Polis panzerlerle saldırdı. Saldırı işçilerin kanını emerek yaşayan sömürücülerin bir terbiye programı ve 4 Mayıs 1886'da Amerika'da olduğu gibi 36 kişi öldürüldü. Egemen sınıflar yine işçileri suçladı.

Ancak kendin mahkemeleri bile gerçek suçluların olduğunu ortaya koydu. 1978'de yine Taksim alanında kutlama yapıldı. 1978'de yine Taksim alanında kutlama yapıldı. 1978'de yine Taksim alanında kutlama yapıldı. 1978'de yine Taksim alanında kutlama yapıldı.

G Ü C Ü M Ü Z Ü
1 MAYIS
ALANINDA BİRLEŞTİRELİM